

Miljøgodkendelse af husdyrbrug

Munkgaard
Bondhøjvej 21
8950 Ørsted

Miljøgodkendelse af husdyrbrug i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug, lov nr. 1486 af 4. december 2009.

Husdyrbrugets navn: Munkgaard, Bondhøjvej 21, 8950 Ørsted
Art: Svinebrug
CVR nr.: 11506682
Matr. nr.: 41a Ørsted By, Ørsted
Ejer af husdyrbruget: Christian Greve, Bondhøjvej 36, 8950 Ørsted
Driftsansvarlig: Christian Greve, Bondhøjvej 36, 8950 Ørsted
Godkendelsesparagraf: § 12 stk. 2
Tilsynsmyndighed: Norddjurs Kommune

Tidsfrister og perioder:

Miljøgodkendelsen annonceres i uge 34, 2015.

Klagefristen udløber den 16. september 2015.

Søgsmålsfristen udløber den 19. februar 2016.

Retsbeskyttelsesperioden udløber den 19. august 2023.

Godkendelsen skal revurderes mindst hvert 10. år og første gang efter 8 års forløb.

Godkendelsesdato: 17. august 2015

Journal nr.: 14/20381

Skemanr.: 71017

Reference: Annette Jessen

Direkte telefon: 89 59 40 01

E-mail: anje@norddjurs.dk

Annette Jessen
miljøsagsbehandler

INDHOLDSFORTEGNELSE

0. Læsevejledning	5
1. Ikke teknisk resumé	6
1.1. Kort uddrag af husdyrbrugets ansøgning	6
1.2. Nuværende dyrehold	6
1.2.1 Godkendt dyrehold	6
1.3. Anlæg	7
1.4. Lugt	7
1.5. Ammoniakbelastning og særligt værdifuld natur	7
1.6. Oversigt over arealer	8
1.7. Oversigt over husdyrgødning i ansøgt drift	8
1.8. Oversigt over opbevaring af husdyrgødning	8
1.9. Næringsstoffer til vandmiljøet	9
1.10. Andre miljøpåvirkninger	9
1.10.1. Ressourcer, affald m.m.....	9
1.10.2. Generelle miljøoplysninger	11
1.10.3. Særlige støjforhold	13
1.11. BAT redegørelse (Bedst tilgængelige teknologi) for den ansøgte produktion	14
2. Godkendelse	16
2.1. Vilkår for godkendelsen - Miljøvurdering	18
2.1.1. Drift	18
2.1.2. Staldsystem	18
2.1.3. Produktionsniveau	18
2.1.4. Placering og udformning af anlæg	19
2.1.5. Ammoniakfordampning fra anlæg	19
2.1.6. Foderkorrektion	19
2.1.7. Opbevaringsanlæg	19
2.1.8. Gødningshåndtering	20
2.1.9. Transport	20
2.1.10. Spildevand og overfladevand	20
2.1.11. Støj	20
2.1.12. Lugt og støv	21
2.1.13. Vand og energi	21
2.1.14. Lys	22
2.1.15. Skadedyr	22
2.1.16. Oplag af olie	22
2.1.17. Bekæmpelsesmidler og medicin	22
2.1.18. Affald	22
2.1.19. Gødningsmængder	23
2.1.20. Udbringningsarealer for hus dyrgødning	23
2.1.21. Natur	25
2.1.22. Diger	26
2.1.23. Aftalearealer	26
2.1.24. Habitatdirektiv, områder	26
2.1.25. Bilag IV-arter (Habitatdirektiv)	27
2.1.26. Uheld og rsici	27

2.1.27.	Egenkontrol	27
2.1.28.	Ophør	28
3.	<i>Norrdjurs Kommunes miljøvurdering - Sammenfatning</i>	29
3.1.	Sammenfattende miljøvurdering anlæg	29
3.2.	Sammenfattende miljøvurdering for arealerne	29
3.3.	Bedste tilgængelige teknik/rekere teknologi/optimering	30
4.	<i>Tilsyn</i>	31
5.	<i>Lovgrundlag</i>	32
6.	<i>Underretning om offentliggørelse og klagevejledning</i>	33
6.1.1.	Underretning	33
6.1.2.	Klagevejledning	34
6.1.3.	Søgsmål	34
7.0	<i>Liste over sagens bilag</i>	35

0. LÆSEVEJLEDNING

Denne godkendelse er opbygget således, at der indledes med et kort resumé af det, der ansøges om.

I andet afsnit er selve godkendelsen, de vilkår som godkendelsen meddeles på samt Norddjurs Kommunes vurdering af de enkelte vilkår.

Vilkårene i godkendelsen er som hovedregel kun stillet der, hvor godkendelsesmyndigheden vurderer, at kravene skal være mere vidtgående/mere præciseret end de generelle regler er udtryk for.

Afsnittet er bygget op, så vilkår står i venstre side. I højre kolonne beskrives den enkelte miljøpåvirkning og Norddjurs Kommunes begrundelse for, hvordan vilkåret sikrer en tilstrækkelig beskyttelse af natur, miljø og naboer m.v. eller hvorfor de generelle regler er tilstrækkelige.

I tredje afsnit findes Norddjurs Kommunes sammenfattende miljøvurdering af det ansøgte.

I fjerde afsnit beskrives forhold omkring tilsyn og revurdering af godkendelsen.

Lovgrundlaget er samlet i afsnit 5.

I sjette afsnit er forhold omkring offentliggørelse og klagevejledning m.v. beskrevet og de hørte parter er oplistet.

Oversigt over bilag findes i afsnit 7.

1. IKKE TEKNISK RESUMÉ

Der søges om miljøgodkendelse efter § 12, stk. 2 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, af husdyrbruget Bondhøjvej 21, 8950 Ørsted (bilag 1 - oversigtskort).

Miljøgodkendelsen omfatter hele ejendommens husdyrproduktion, alle dyrkningsarealer tilknyttet CVR nr. 11506682 samt aftalearealer tilhørende Hans Jørgen Hvid, Tårupvej 15, Tårup, 8963 Auning.

Under de efterfølgende punkter opsummeres indholdet i denne miljøgodkendelse og de miljømæssige påvirkninger fra produktionen.

Ansøgningen er indkommet til Norddjurs Kommune den 12. november 2014.

1.1. KORT UDDRAG AF HUSDYRBRUGETS ANSØGNING

Der ansøges om godkendelse til udvidelse af husdyrproduktionen på ejendommen, Bondhøjvej 21, 8950 Ørsted.

Der søges om udvidelse i eksisterende stalde fra 10.625 slagtesvin (30-102 kg), svarende til 253 DE til 12.200 slagtesvin (32 -110 kg), svarende til 329 DE.

1.2. NUVÆRENDE DYREHOLD

Dyrehold og stalddtype for nuværende drift	Staldnr.	Vægt-/aldersgrænser	Antal	Stipladser	DE
Slagtesvin, delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	Gl. stald 4	30 - 102 kg	1.050	300	25,00
Slagtesvin, fuldspaltegulv	Gl. stald 5	30 - 102 kg	1.840	528	43,81
Slagtesvin, fuldspaltegulv	Gl. stald 6	30 - 102 kg	2.135	612	50,83
Slagtesvin, drænet gulv + spalter (33/67)	Stald 2006	30 - 102 kg	5.600	1.600	133,33
Dyreenheder i alt					252,98

1.2.1 GODKENDT DYREHOLD

Dyrehold og stalddtype for ansøgt drift	Staldnr	Vægt-/aldersgrænser	Antal	Stipladser	DE
Slagtesvin, delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	Gl. stald 4	32 - 110 kg	1.500	400	40,46
Slagtesvin, drænet gulv + spalter (33/67)	Gl. stald 5	32 - 110 kg	2.200	588	59,34
Slagtesvin, drænet gulv + spalter (33/67)	Gl. stald 6	32 - 110 kg	2.500	682	67,43
Slagtesvin, drænet gulv + spalter (33/67)	Stald 2006	32 - 110 kg	6.000	1.600	161,83
Dyreenheder i alt					329,06

Husdyrholdets størrelse efter udvidelsen, fordelt på stalde, stipladser og stalssystemer.

1.3. ANLÆG

Udvidelsen sker i de eksisterende stalde, hvor inventaret udskiftes i de ældste stalde, og fuldspaltegulvene ændres til drænet gulv + spalter. Størstedelen af slagtesvinene (288,5 DE) vil herefter gå på drænet gulv + spalter (33/67), og 1.500 slagtesvin (40,5 DE) vil gå på et delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv i den gamle stald 4.

Der foretages ingen ændringer i eksisterende byggeri, idet udvidelsen kan rummes i det eksisterende staldanlæg.

1.4. LUGT

Områdetype	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Den vægtede gennemsnitsafstand i meter
Eksisterende eller fremtidig byzone / sommerhusområde	903,06	0	0	Ca. 1.500	Genekriterie er overholdt. Ingen byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	695,00	0	0	Ca. 1.400	Genekriterie er overholdt. Ingen samlet bebyggelse indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkeltbolig	355,94	0	0	Ca. 475	Genekriterie er overholdt. Ingen nabobeboelse indenfor 1,2 gange geneafstand.

Staldanlægget er beliggende omkring 1,5 km øst for Ørsted, der er nærmeste byzone.

Nærmeste samlede bebyggelse er Hevring, der ligger omkring 1,4 km nordøst for staldanlægget.

Den nærmeste nabobeboelse på en ejendom uden landbrugspligt ligger ca. 475 meter vest for staldanlægget.

1.5. AMMONIAKBELASTNING OG SÆRLIGT VÆRDIFULD NATUR

Den ansøgte produktion opfylder det generelle krav om 30 % reduktion af ammoniakfordampning fra stald og lager.

Nærmeste kategori 1-naturområde (beskyttede naturområder inden for Natura 2000-områder) ligger mere end 3 km væk.

Nærmeste kategori 2-naturområde (større hede- og overdrevsarealer) ligger ca. 2 km mod nord og har en totalbelastning på 0,1 kg N/ha.

Nærmeste kategori 3-naturområde (beskyttede naturområder), er en mose beliggende ca. 340 meter nordøst for staldanlægget. Merbelastningen her er beregnet til 0,1 kg N.

Der ligger endvidere en potentiel ammoniakfølsom skov ca. 700 meter syd for anlæggene. Merbelastningen her er beregnet til 0,0 kg N.

Udvidelsen overholder således afskæringskriterierne for natur beskyttet efter § 7 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug og efter § 3 i naturbeskyttelsesloven.

1.6. OVERSIGT OVER AREALER

Der hører i alt 197,44 ha udbringningsarealer til produktionen (ejet).

Alle udbringningsarealerne fremgår af bilag 3.

	Ha i alt	Nitratfølsomt indvindingsområde, ha	Nitratklasse, ha				Fosforklasse, ha			
			0	I	II	III	0	I	II	III
Ejede og forpagtede arealer	197,44	1,03	0	0	0	197,44	197,44	0	0	0

Der afsættes husdyrgødning fra 43,5 DE til aftalearealer tilhørende Hans Jørgen Hvid, Tårupvej 15, Tårup, 8963 Auning. Aftalearealerne fremgår af bilag 4.

Derudover søges om fleksibilitet til at indgå gylleaftaler for de resterende 9,2 DE inden for 6 måneder fra godkendelsesdatoen, alternativt at der indgås kontrakt om afsætning af en tilsvarende mængde husdyrgødning til biogasanlæg. Husdyrholdet må ikke udvides ud over 319,85 DE, før der er indgået gylleaftale for de resterende 9,2 DE eller kontrakt om afsætning af en tilsvarende mængde husdyrgødning til biogasanlæg.

Alle udbringningsarealer ejes af ansøger.

1.7. OVERSIGT OVER HUSDYRGØDNING I ANSØGT DRIFT

Produktionen af husdyrgødning fremgår af nedenstående skema.

Gødningstype	Egen produktion / afsat	Kg kvælstof	Kg fosfor	Udnyttelseskrav procent	DE
Svinegylle	Egen produktion	23.844,08	6.125,54	75	276,35
Svinegylle	Afsat til Tårupvej 15	3.752,00	964,00	75	43,50
Svinegylle	Anden gylleaftale / Afsat til biogasanlæg	788,00	202,00	75	9,20

1.8. OVERSIGT OVER OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning
Eksisterende gyllebeholder	2008	3.900	Flydelag
Eksisterende gyllebeholder	1987	1.530	Flydelag
Eksisterende gyllekanal/fortank		603	-
I alt		6.033	

Ifølge erklæring om tilstrækkelig opbevaringskapacitet er det muligt at opbevare husdyrgødning fra mere end 9 måneders produktion.

1.9. NÆRINGSSTOFFER TIL VANDMILJØET

Nitrat i forhold til grundvand

1 ha af harmoniarealet ligger inden for nitratfølsomt indvindingsområde. Beregninger i IT-ansøgningsystemet viser, at der udvaskes mindre nitrat/l i ansøgt drift i forhold til nudriften.

Arealvurdering - Nitratudvaskning til grundvand kan ses som bilag 6.

Nitrat i forhold til overfladevand

Alle bedriftens udbringningsarealer ligger i nitratklasse 3. Alle arealerne ligger i oplande med stigende dyretryk, og der er derfor krav om en udvaskning svarende til planteavlensniveau.

Habitatvurdering - Nitratudvaskning til overfladevand (kyst) kan ses som bilag 7.

Beskyttelsesniveauet i forhold til nitratudvaskning til overfladevand vurderes at være overholdt, da den faktiske udvaskning fra det ansøgte projekt er mindre end det beregnede krav til den arealvægtede udvaskning for bedriften.

Der anvendes S6 sædskifte. For at overholde udvaskningskravene er der udlagt 1 % ekstra efterafgrøder ud over de lovpligtige.

Aftalearealerne tilhørende Tårupvej 15 ligger i oplandet til Grund Fjord, som har stigende dyretryk. For at overholde krav om udvaskning svarende til planteavlensniveau stilles der vilkår om ekstra 3,1 ha frøgræsarealer. Frøgræsarealerne skal etableres på harmoniarealerne tilhørende Bondhøjvej 21.

Fosfor

Arealerne er beliggende inden for oplande til Natura 2000-vandområder, der er overbelastede med fosfor. Kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor er overholdt, og projektet giver ikke anledning til en forværring af tilstanden i Natura 2000-områderne.

1.10. ANDRE MILJØPÅVIRKNINGER

1.10.1. RESSOURCER, AFFALD M.M.

Landskabelig påvirkning

Der opføres ikke nye bygninger i forbindelse med udvidelsen.

Husdyrbruget er placeret i landzone, ca. 1,5 km øst for Ørsted, der er nærmeste byzone, ca 1,4 km fra nærmeste samlede bebyggelse (Hevring). Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt ligger ca. 380 meter vest for staldanlægget.

Energi

Energi forbruges primært til belysning og varme i stalde, til ventilation og pumper og ved foderfremstilling. Derudover kommer energi til traktorkørsel i marken.

Energiforbruget i nudriften er opgjort til ca. 118.000 kWh.

Elforbruget i det ansøgte bliver i størrelsesordenen 155.000 kWh til el hovedsageligt i forbindelse med ventilation og opvarmning.

Forbruget af dieselolie (16.000 liter) og fyringsolie (3.000 liter) ændres ikke i forbindelse med udvidelsen af dyreholdet.

Der anvendes undertryksventilation, der regnes som mest energieffektiv (multi-step-styring). Ventilationen er computerstyret afhængig af temperatur m.v.

Der er overbrusning i hele staldanlægget. Herved sænkes temperaturen, og ventilationsbehovet reduceres.

Udendørs belysning anvendes kun ved behov.

Vand

Ejendommens vandforsyning kommer fra Ørsted Vandværk. Forbruget fordeler sig på drikkevand til dyrene samt vask af stalde og maskiner. Det nuværende forbrug er på 6.800 m³/år, og det fremtidige forbrug vil blive på ca. 10.000 m³/år.

Alt vaskevand fra staldene ledes i gyllekanaler og opsamles i gylletankene.

Der anvendes 3-i-1 automater i stedet for drikkeventiler. Derved reduceres vandforbruget. Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.

Eventuelle lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Døde dyr

Placering af døde dyr sker på fast plads på Bondhøjvej 36.

Døde dyr placeres på et befæstet og afdækket areal i henhold til den nye bekendtgørelse. De anmeldes til destruktionsanstalt inden for et døgn.

Fast affald

Brændbart affald afleveres på genbrugsstation. Glas og elektronisk udstyr afleveres på genbrugsstation. Jern og metal bliver afhentet af skrothandler.

Olie- og kemikalieaffald

Sprøjtemiddelsrester og emballage opbevares i aflåst rum. Egentlige rester af sprøjtemidler bruges året efter. I de tilfælde, hvor produktet i mellemtiden er blevet forbudt, afhentes det af den kommunale miljøbil eller afleveres på det kommunale affaldsdepot. Den årlige affaldsmængde af emballage vil afhænge af sprøjtemidlernes form, og varierer fra år til år. Emballagen skylles tre gange og smides væk i dagrenovationen.

Spildolie opbevares i maskinhus og bortskaffes til oliegenbrug.

Lægemedelsrester opbevares i original emballage. Brugte kanyler opbevares aflåst i kanyleboks/plastdunk. Affaldet afhentes af dyrlæge/miljøbil eller afleveres til kommunalt affaldsdepot. Årlig affaldsmængde er ubetydelig.

1.10.2. GENERELLE MILJØOPLYSNINGER

Restvand

Spildevandet fra driftsbygningerne består af rengøringsvand.

Rengøringsvand fra stald ledes til gyllebeholder.

Der er ikke sanitært spildevand fra staldanlægget.

Tagvand ledes fortsat til dræn med udløb i Østerkjær Grøft eller faskine.

Transport

Eksterne lastbiltransporter sker ad Bondhøjvej enten fra vest eller fra syd. Traktortransport sker hovedsageligt ad samme Bondhøjvej og i det omfang det er muligt ad interne markveje.

Transporterne sker primært inden for normal arbejdstid. Det forventes, at antallet af transportere kan rummes inden for samme antal træk, idet lastbilen påmonteres med hænger.

Transport af gylle fra ejendommen forekommer primært i udbringningsperioden marts til maj samt september.

Antallet af transportere skønnes til:

Transporttype	Antal transportere pr. år i nudrift	Antal transportere pr. år i ansøgt drift
Smågrise til ejendommen	52	52
Afhentning af slagtesvin	130	65
Levering af tilskudsfoder	24	24
Korn til og fra ejendom	100	130
Afhentning af døde dyr	52	52
Gyllekørsel	241	300
Handelsgødning	7	7
Diesel og fyringsolie	16	16
I alt	622	646

Risici

Redegørelse for mulige uheld

Husdyrgødning:

- Spild af gylle ved pumpning til og fra gyllebeholder
- Lækage af gylletank
- Utætte gyllekanaler
- Overfladeafstrømning af udbragt gylle til vandløb

Olie:

- Spild af dieselolie ved tankning

- Lækage af olietank
- Overløb af diesel ved påfyldning

Kemikalier:

- Spild ved påfyldning af sprøjte
- Personskade ved forkert håndtering

Andre uheld:

- Strømsvigt
- Brand

Minimering af risiko for uheld

Husdyrgødning:

Gyllen opbevares i gyllebeholder, der er godkendt i henhold til 10 års beholderkontrol. Der er ingen fastmonteret pumpe på gyllebeholderen, men gyllen suges op i gyllevognen. Udbringningsudstyr efterses inden ibrugtagning. Gyllekanaler efterses for revner og huller. Gyllen udbringes ikke på frossen jord på skrånende arealer ned mod vandløb.

Olie:

Dieselolie opbevares i to godkendte tanke. Tankene efterses periodevis.

Kemikalier:

Påfyldning af sprøjte sker på fast plads med afløb til fortank, alternativt sker påfyldning i marken i forbindelse med markarbejdet. Sprøjtning foretages af personer med sprøjtecertifikat. Midlerne håndteres efter forskrifterne og der bruges relevant beskyttelsesudstyr (f.eks. maske, handsker, dragt).

Beskrivelse af gener i forbindelse med uheld

Husdyrgødning:

Gylleudslip på jorden inddæmmes ved gravning af kanaler eller udlægning af halmballer / jordvolde. Gyllen fjernes og udbringes på voksende afgrøde.

Ved gylleudslip til vandløb tilkaldes beredskabscenteret. Der etableres dæmninger i vandløbet, så vandstrømningen hindres og vandet suges fra vandløbet og udspreddes i en voksende afgrøde. Evt. dambrug på vandløbsstrækningen underrettes om uheldet.

Andet:

Der forefindes brandslukningsudstyr på ejendommen.

Der er udarbejdet en beredskabsplan for bedriften. I planen er der beskrevet, hvilke forholdsregler der skal tages i forhold til strømsvigt, brand, overløb af gylle samt kemikalie- og olie-spild.

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr:

Der er god orden i og omkring staldanlægget. Derudover er der et højt hygiejneniveau.

Fluegener:

Fluer bekæmpes ved behov.

Rottebekæmpelse:

Rotter bekæmpes ved udlægning af rottegift ifølge aftale med professionelt firma. Ved behov kontaktes kommunen.

Ensilage- og foderopbevaring

Korn opbevares i tre siloer.

Diverse

Lysforhold

I staldene er lyset tændt i arbejdstiden efter behov. Derudover er lyset tændt ved udfodring uden for arbejdstiden og i en kort periode efter udfodringen. Det er således kun lys fra vinduerne, der vil kunne ses udefra. Under normal drift vil der ikke være åbne døre/porte, og der er ikke ovenlys.

Der er udendørs lys ved foderladen samt ved udleveringsrummet og ved indleveringsdøre til grise. Ved udleveringsrummet tændes lyset ved afhentning af grise primært i vinterhalvåret. Der er ingen udendørs lys, som kan virke generende for naboer eller passerende trafik.

Støv

Staldene og ventilationen renholdes for at minimere mængden af støv både i og udenfor stalden. Foderhåndteringen sker primært i lukkede systemer og støv minimeres.

Der er ingen kendte støvgener fra ejendommens dyrehold.

Støv ved markdriften må påregnes.

Foranstaltninger ved ophør af produktion

Ved husdyrbrugets ophør vil stalde blive rengjorte og gylletanke tømmes. Foderbeholdere tømmes. Hvis bygningerne skal anvendes til andet formål, fjernes inventar og tekniske anlæg, og bygningerne tilpasses formålet.

Hvis gyllebeholdere ikke skal anvendes, vil de blive taget ud af drift som beskrevet i 10-års beholderkontrollen.

1.10.3. SÆRLIGE STØJFORHOLD

Støjklider

Beskrivelse af støjkilder

De væsentlige støjkilder på bedriften er støj fra ventilationsanlæg, korntørningsanlæg og foderblandingsanlæg.

Driftsperiode for støjkilder

Ventilationsanlægget er konstant i drift.

Korntørringsanlægget anvendes i forbindelse med høst fra august til oktober. I denne periode er det jævnlige i drift.

Foderblanding sker, når siloen er tom, og kan derfor foregå hele døgnet.

Tiltag mod støjkilder

Ventilationsanlægget er optimeret og renholdes.

Foderanlægget er støjsvagt og placeret indendørs.

Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i skel til nabobeboelse udenfor ejendommens område i det åbne land må i intet punkt overstige:

Dag			
Mandag - fredag	Kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A)	Referencetid 8 timer
Lørdag	Kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A)	Referencetid 7 timer
Lørdag	Kl. 14.00 - 18.00	45 dB(A)	Referencetid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 - 18.00	45 dB(A)	Referencetid 8 timer
Aften			
Alle dage	Kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A)	Referencetid 1 time
Nat			
Alle dage	Kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)	Referencetid ½ time

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger. Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter i 1,5 meters højde over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

1.11. BAT REDEGØRELSE (BEDST TILGÆNGELIGE TEKNOLOGI) FOR DEN ANSØGTE PRODUKTION

Ved udvidelse og ændring af husdyrhold stilles der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknologi for at reducere miljøbelastningen og for at optimere ressourceudnyttelsen. For at en teknologi regnes som BAT, skal den ud over at sikre en lav miljøbelastning være tilgængelig for ansøgeren. Det vil sige, at teknologien skal være kendt i Danmark. Samtidig skal meromkostningen ved at indføre teknologien stå i forhold til pågældende type bedrifts betalingssevne. Krav om anvendelse af BAT er ikke afhængig af den enkelte ansøgers økonomi eller af lokale miljøforhold. Kravet til anvendelse af BAT skal i stedet ses som en "branchenorm".

Der stilles krav til anvendelse af BAT inden for områderne: management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi samt opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

For den konkrete ansøgning vurderes kravet til anvendelse af BAT at være opfyldt ved følgende tiltag:

- Management: Deltagelse i kurser og ERFA-grupper for at sikre et højt fagligt niveau i driften, samt udarbejdelse af beredskabsplaner så uheld og uforudsete hændelser kan håndteres forsvarligt.
- Foder: Anvendelse af foderplaner med efterfølgende opfølgning.
- Ammoniakfordampning: Ud fra de vejledende BAT-krav til ammoniakfordampning er der beregnet et emissionskrav på 4.889 kg N/år.
- Fosfor: Ud fra de vejledende BAT-krav til fosfor er der beregnet et niveau på 22,3 kg P/DE.
- Opbevaring og udbringning af husdyrgødning: Kravet til BAT er overholdt ved at efterleve gældende regler for opbevaring og anvendelse af husdyrgødning, herunder at beholdere som minimum skal være overdækket med naturligt flydelag og at gylle skal udbringes med slanger.

Under afsnit 2 er der opstillet vilkår om anvendelse af BAT, og bedriftens opfyldelse af kravene er vurderet under afsnit 3.

2. GODKENDELSE

Norrdjurs Kommune godkender hermed husdyrbruget på Bondhøjvej 21, 8950 Ørsted samt aftalearealer tilhørende Tårupvej 15, Tårup, 8963 Auning.

Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Bondhøjvej 21, 8950 Ørsted og drift af bedriftens arealer. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktion vedrørende CHR nr. 19708, og ejendommen er desuden tilknyttet CVR nr. 11506682.

Godkendelsen omfatter de miljømæssige forhold, der er beskrevet i:

- Lovbekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, lovbekendtgørelse nr. 868 af 3. juli 2015.
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, bekendtgørelse nr. 1283 af 8. december 2014.
- Miljøstyrelsens digitale vejledning:
<http://www2.mst.dk/Wiki/default.aspx?NS=husdyrvejledning>.
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., bekendtgørelse nr. 594 af 5. maj 2015.

Ejeren er selv ansvarlig for at indhente øvrige fornødne godkendelser eller tilladelser.

Der gøres opmærksom på, at husdyrbruget til enhver tid skal overholde gældende regler i love og bekendtgørelser - også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse. F.eks. skal den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse overholdes.

Inden etablering eller ændring af anlæg som f.eks. stalde, afløb eller anlæg til gødningsopbevaring, skal der ansøges om miljøgodkendelse ved kommunen. Der skal ligeledes ansøges om miljøgodkendelse, inden der foretages ændringer af drift eller dyrehold.

Der skal foretages anmeldelse til kommunen, inden der foretages udskiftning af udspretningsarealet. Kommunen tager efterfølgende stilling til, om udskiftningen af udspretningsarealet er godkendelsespligtig.

Eventuelt ejerskifte skal meddeles tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter, at det har fundet sted.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsens dato.

Ved påbegyndt byggeri forstås, at byggeriet skal være igangsat og gennemføres i normalt tempo. Stoppes byggeriet i en længere periode, bortfalder godkendelsen.

Hvis udnyttelsen af miljøgodkendelsen ophører helt eller delvis i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år. Dette gælder kun for større fravigelser eller ophør af udnyttelsen - ikke for fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving.

Der er foretaget offentlig annoncering om ansøgningen, og der er foretaget de lovpligtige partshøringer. Den offentlige annoncering har ikke givet anledning til henvendelser om at se ansøgningsmaterialet.

Partshøringen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden således:

Besætningens størrelse den 19. august 2017 (2 år efter godkendelse)

Når besætningen er nået op på fuld produktion (329 DE).

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 39 og 40.

2.1. VILKÅR FOR GODKENDELSEN - MILJØVURDERING

VILKÅR	MILJØVURDERING
2.1.1. DRIFT	
<p>Et eksemplar af nærværende godkendelse skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for virksomhedens indretning og drift.</p> <p>Virksomheden skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der er angivet i ansøgningen, med mindre andet er angivet i det følgende.</p> <p>Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder at stier og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.</p> <p>Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således, at unødigt spild i videst muligt omfang undgås.</p>	<p>Kendskab til miljøgodkendelsen er en forudsætning for, at driften kan leve op til de vilkår, der er opstillet i godkendelsen og derved sikre, at driften ikke får uforudsete negative effekter på omgivelserne og miljøet.</p> <p>Kendskab til beredskabsplanen sikrer, at eventuelle uheld eller mulige uheld håndteres, så effekten på miljø og omgivelser bliver mindst mulig.</p> <p>Godt landmandskab i form af optimal drift af anlægget herunder vand-, foder- og ventilationssystemer sikrer, at den daglige miljøpåvirkning reduceres mest muligt og at eventuelle fejl kan rettes løbende.</p>
2.1.2. STALDSYSTEM	
<p>Staldsystemerne i de enkelte staldafsnit skal svare til de staldsystemer, der fremgår af pkt. 1.2.1.</p>	<p>Inventaret i de ældste stalde udskiftes, og fuldspaltegulvene ændres til drænet gulv + spalter, hvorefter størstedelen af slagtesvinene (289 DE) vil gå på drænet gulv + spalter (33/67) og 1.500 slagtesvin (40 DE) går på et delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv i den gamle stald 4.</p>
2.1.3. PRODUKTIONSNIVEAU	
<p>Oversigt over dyrehold fremgår af pkt. 1.2.1.</p> <p>Det angivne antal stipladser for hvert staldafsnit angiver det maksimalt tilladte antal dyr til enhver tid.</p> <p>Produktionen skal være jævnt fordelt over året.</p> <p>Dyreholdet må ikke udvides over 319,85 DE, før der er indgået gylleaftaler for yderligere 9,2 DE til miljøgodkendte eller robuste aftalearealer, eller der er indgået kontrakt om afsætning af en tilsvarende mængde gylle til biogasanlæg.</p> <p>Ændres beregningen af DE, er det det anførte dyrehold, det vil sige det godkendte antal dyr og vægtgrænser, der er gældende.</p>	<p>Vilkår til stipladser og jævn produktion sikrer, at beregningen af luftgener svarer til den faktiske produktion.</p> <p>Der afsættes gylle til 31,33 ha aftalearealer tilhørende bedriften Tårupvej 15. Disse aftalearealer er godkendt i denne afgørelse. For at opfylde kravene til nitratudvaskning til overfladevand fra disse aftalearealer, er der stillet vilkår om ekstra frøgræsareal på udbringningsarealerne tilhørende Bondhøjvej 21.</p> <p>Derudover søges der om fleksibilitet til at indgå gylleaftaler på de resterende 6,6 ha inden for ½ år fra godkendelsesdatoen, alternativt kontrakt om afsætning af en tilsvarende mængde husdyrgødning til biogasanlæg.</p> <p>Norddjurs Kommune vurderer, at de stillede vilkår sikrer, at der maksimalt udbringes 1,4 DE/ha.</p>

VILKÅR	MILJØVURDERING
<p>2.1.4. PLACERING OG UDFORMNING AF ANLÆG</p>	
<p>Der foretages ingen ændringer i eksisterende byggeri, idet udvidelsen kan rummes i det eksisterende staldanlæg.</p>	
<p>2.1.5. AMMONIAKFORDAMPNING FRA ANLÆG</p>	
<p>Tiltag til ammoniakreduktion er beskrevet under punkt 2.1.6 Foderkorrektion.</p>	<p>Ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier er der beregnet et BAT-niveau på 4.889 kg N/år. BAT-kravet er opfyldt.</p> <p>Det er desuden Norddjurs Kommunes vurdering, at udvidelsen ikke medfører en væsentlig forøget påvirkning af beskyttede naturområder.</p>
<p>2.1.6. FODERKORREKTION</p>	
<p>Der må højst anvendes 2,83 foderenheder (FE) pr. kg tilvækst.</p> <p>Der må højst fodres med 142,0 g total råprotein og 4,65 g fosfor pr FE.</p> <p>Der skal tilsættes fytase til alt foderet, og der skal anvendes fasefodring.</p> <p>Foderkorrektionerne skal kunne dokumenteres gennem foderplaner og effektivitetskontroller. Planer og kontroller skal udarbejdes for hvert kvartal.</p> <p>Værdierne i gødningsregnskabet skal korrigeres i forhold til det opstillede krav.</p>	<p>Det er oplyst i ansøgningen, at der anvendes tilsætning af fytase til foderet samt fasefodring. Fasefodring er BAT og sikrer den optimale udnyttelse af foderet.</p> <p>Der er anvendt foderkorrektion for at opfylde BAT-kravene til ammoniak og fosfor.</p> <p>Norddjurs Kommune har vurderet, at de stillede vilkår til foderkorrektion sikrer, at miljøpåvirkningen fra bedriften svarer til den beregnede påvirkning og samtidig sikrer, at vilkårene for foderkorrektionen kan kontrolleres.</p>
<p>2.1.7. OPBEVARINGSANLÆG</p>	
<p>Der skal altid være en opbevaringskapacitet for husdyrgødning svarende til mindst 9 måneders tilførsel.</p> <p>Der må ikke opbevares gylle fra andre produktioner uden godkendelse fra kommunen.</p>	<p>Ifølge erklæring om tilstrækkelig opbevaringskapacitet er det muligt at opbevare en produktion af gylle fra mindst 9 måneders tilførsel.</p> <p>Af kapacitetsberegningen fremgår det, at der i ansøgt drift produceres 6.344 m³ gylle årligt. Tilstrækkelig opbevaringskapacitet (9 måneder) er beregnet til 4.758 m³.</p> <p>I gyllebeholderne er der en samlet opbevaringskapacitet på 6.033 m³, svarende til ca. 11 måneders produktion. Der er således tilstrækkelig opbevaringskapacitet.</p>

VILKÅR	MILJØVURDERING
<p>2.1.8. GØDNINGSHÅNTERING</p> <p>Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.</p> <p>Indretning af gyllebeholdere, pumperør, pumpeudstyr og tilhørende elforsyning skal foretages i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens regler herom.</p>	<p>Udbringning af gylle skal som minimum leve op til BAT-standard. BAT-standard er på nuværende tidspunkt udlægning med slanger.</p> <p>Udnyttelse af næringsstofferne i husdyrgødningen skal som minimum leve op til BAT-standard. BAT-standard vurderes at være efterlevet ved de generelle gødnings- og harmoniregler.</p> <p>Hvis gyllen skal læsses med fast pumpe eller traktorpumpe, skal der forinden ansøges om etablering af en betonplads med opsamling, hvor påfyldning af gyllevogn skal ske.</p> <p>En eventuel plads skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter arbejdets afslutning.</p> <p>Eventuel pumpeudstyr til fyldning af gyllebeholder skal være udstyret med en anordning (timer), der sikrer, at der højst kan overpumpes gylle svarende til gyllevognens kapacitet.</p>
<p>2.1.9. TRANSPORT</p> <p>Transport af gylle på offentlig vej og privat fællesvej må ikke give anledning til spild. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.</p>	<p>Det er Norddjurs Kommunes vurdering, at der ikke er væsentlige gener forbundet med den øgede transport i forbindelse med udvidelsen.</p>
<p>2.1.10. SPILDEVAND OG OVERFLADEVAND</p> <p>Sanitært spildevand fra produktionsanlægget må ikke sammenblandes med spildevand fra produktionen, men skal ledes til godkendt anlæg. Ændringer i spildevandsanlæg kræver særskilt tilladelse.</p> <p>Vand fra vask af stalde kan indeholde rester af foder og gødning. Vandet betragtes som flydende husdyrgødning og skal tilledes gyllebeholder.</p> <p>Vand fra vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester eller rester af bekæmpelsesmidler, skal foregå på vaskeplads med afløb til gyllebeholder/opsamlingsbeholder.</p>	<p>Vilkår til håndtering og afledning af spildevand og overfladevand sikrer, at der ikke opstår en væsentlig miljøpåvirkning.</p> <p>Der skal indhentes særskilt tilladelse, hvis tagvand eller anden overfladevand ønskes afledt til dræn og vandløb. Det er oplyst i ansøgningen, at tagvand ledes til dræn med udløb til Østerkjær Grøft eller faskine.</p> <p>Det er oplyst, at der ikke er sanitært spildevand fra staldanlægget, og at spildevandet fra driftsbygningerne består af rengøringsvand, som ledes til gyllebeholder.</p>
<p>2.1.11. STØJ</p> <p>Driften skal overholde de støjgrænser, der er beskrevet under punkt 1.10.3.</p> <p>Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende i henhold til begrundet mistanke, dog højst en gang om året, overfor tilsynsmyndigheden dokumentere, at vilkårene om støjgrænser i punkt 1.10.3 ikke overskrides, når virksomheden</p>	<p>De væsentlige støjkloder på bedriften er støj fra ventilationsanlæg, korntørringsanlæg og foderblandingsanlæg.</p> <p>Ventilationsanlægget er konstant i drift. Anlægget er optimeret og renholdes.</p> <p>Korntørringsanlægget anvendes i forbindelse</p>

VILKÅR

er i fuld, normal drift. Dokumentationen skal kun omfatte de støjgrænser, der er relevante ifølge tilsynsmyndighedens vurdering af den konkrete sag.

Dokumentationen skal ske i form af:

- beregninger af støjniveauet efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder, der er beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993, eller
- måling af støjniveauet, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 eller beskrevet i Miljøstyrelsens orientering nr. 9/1997.

Beregning eller måling skal foretages af et laboratorium, der er akkrediteret eller certificeret til "Miljømålinger - ekstern støj".

Vurdering af støjgrænsens eventuelle overskridelse foretages ud fra støjvejledningen nr. 5/1984 eller orientering nr. 9/1997.

Husdyrbruget afholder selv omkostningerne til målingerne.

2.1.12. LUGT OG STØV

Husdyrbruget skal indrettes og drives således, at der ikke opstår væsentlige lugt- eller støvgener for omkringliggende nabobeboelser.

Husdyrholdet skal til enhver tid overholde de godkendte antal stipladser og vægtfordeling.

2.1.13. VAND OG ENERGI

Det anførte forbrug af vand og el i ansøgningen skal tilstræbes overholdt.

MILJØVURDERING

med høst fra august til oktober. I denne periode er det jævnlige i drift.

Foderblanding sker, når siloen er tom og kan derfor foregå hele døgnet. Anlægget er støjsvagt og placeret indendørs.

Ud fra typen af støjkluder og afstand til naboer/-bebyggelse vurderer Norddjurs Kommune ikke, at der vil være væsentlige støjgener fra produktionen.

IT-ansøgningssystemets lugtberegninger viser, at staldanlægget overholder afstandskravene til naboer, samlet bebyggelse og byzone vedrørende lugt.

Da der endvidere er ca. 380 meter til nærmeste nabobeboelse, er det Norddjurs Kommunes vurdering, at der ikke vil være væsentligt forøgede lugt- og støvgener fra anlægget.

Dokumentationen af el- og vandforbruget sikrer dels, at det anførte forbrug overholdes og dels at udviklingen i forbruget kan følges.

Det årlige vandforbrug er oplyst til ca. 10.000 m³.

Det årlige elforbrug er oplyst til ca. 155.000 kWh til el - hovedsageligt i forbindelse med ventilation - og ca. 10.000 kWh til varme.

Det vurderes, at kravet til BAT er opfyldt ved registrering af forbrug.

Det er Norddjurs Kommunes vurdering, at registrering af forbrug sætter fokus på funktioners ressourceforbrug. Derved øges muligheden for en målrettet indsats for ressourcebesparelser.

VILKÅR	MILJØVURDERING
<p>2.1.14. LYS</p> <p>Udendørs lyskilder ved anlæggene skal påmonteres bevægelsescensor eller automatisk slukteknik. Udendørs lyskilder skal endvidere være afskærmet mod opadgående lysstråler.</p>	<p>Vilkår til lys sikrer, at der ikke er unødigt brug af strøm og påvirkning af omgivelserne med lys.</p>
<p>2.1.15. SKADEDYR</p> <p>Der skal til enhver tid foretages effektiv rotte- og fluebekæmpelse.</p>	<p>Rotter bekæmpes ifølge aftale med professionelt firma.</p>
<p>2.1.16. OPLAG AF OLIE</p> <p>Opbevaring af diesel i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i typegodkendt tank, som står overdækket på tæt underlag (beton), således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.</p>	<p>Vilkår til opbevaring af olie sikrer, at risikoen for påvirkning af miljøet ved et eventuelt spild er minimal.</p>
<p>2.1.17. BEKÆMPELSESMIDLER OG MEDICIN</p> <p>Der stilles ikke vilkår ud over den gældende lovgivning.</p>	<p>Sprøjttemiddelsrester og emballage opbevares i aflåst rum.</p> <p>Påfyldning af sprøjte sker på fast plads med afløb til fortank, alternativt sker påfyldning i mar-ken i forbindelse med markarbejdet.</p> <p>Lægemiddelrester opbevares aflåst i original emballage.</p> <p>Det er Norddjurs Kommunes vurdering, at de gældende regler om opbevaring og håndtering af medicin og bekæmpelsesmidler er tilstrækkelige til at sikre, at der ikke opstår risiko for væsentlige påvirkninger af miljø eller omgivelser.</p>
<p>2.1.18. AFFALD</p> <p>Eventuelt farligt affald (f.eks. olie- og kemikalieaffald) skal opbevares under tag, på tæt gulv og uden mulighed for afledning til kloak eller dræn. Der skal være en opkant omkring opbevaringspladsen, så spild fra den største beholder, der anvendes, kan tilbageholdes af opkanten.</p> <p>Eventuelt farligt affald skal bortskaffes og anmeldes i henhold til det til enhver tid gældende regulativ for Norddjurs Kommune.</p> <p>Der skal foreligge dokumentation for bortskaffelse af farligt affald herunder spildolie.</p> <p>Affald skal opbevares på en måde, som ikke medfører forurening af omgivelserne, herunder</p>	<p>De generelle retningslinjer i affaldsregulativet for Norddjurs Kommune samt gældende lovgivning sikrer, at affald opbevares og bortskaffes korrekt. I vilkårene er det dog præciseret, at der skal foreligge dokumentation for, hvordan farligt affald er bortskaffet og at der skal være en opkant omkring det sted, hvor beholdere med farligt affald opbevares. Vilkåret kan opfyldes ved at opbevare beholderne på en præfabrikeret spildbakke.</p> <p>Døde dyr og andet animalsk affald må ikke nedgraves, afbrændes eller opbevares sammen med gødning, men skal bortskaffes til godkendt destruktionsvirksomhed. I tidsrummet indtil af-</p>

VILKÅR

jord, grundvand, vandløb eller luft.

Affald skal sorteres efter type, opbevares, transporteres og bortskaffes i henhold til det til enhver tid gældende regulativ for Norddjurs Kommune.

Der må ikke foretages afbrænding af nogen form for affald.

2.1.19. GØDNINGSMÆNGDER

Der må udbringes husdyrgødning på egne ejede arealer svarende til 1,4 DE/ha

Der skal der afsættes gylle svarende til 43,5 DE til Hans Jørgen Hvid, Tårupvej 15, Tårup, 8963 Auning og gylle svarende til 9,2 DE til anden landmand eller biogasanlæg.

Dyreholdet må ikke udvides over 319,85 DE, før der er indgået aftale om afsætning af gylle svarende til 9,2 DE til miljøgodkendte eller robuste aftalearealer eller aftale med biogasanlæg om modtagelse af gyllen.

Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation herfor for de seneste 5 år f.eks. i form af gødningsregnskabet.

2.1.20. UDBRINGNINGSAREALER FOR HUS DYRGØDNING

Kun de arealer, der er anført i ansøgningen, må anvendes til harmoniarealer.

Ændringer i arealer skal anmeldes til kommunen.

Der skal anvendes et S6 sædskifte (> 10 % frøgræs) på alle ejendommens udbringningsarealer.

Derudover skal der etableres ekstra frøgræsareal på 3,1 ha for at opfylde kravene til nitratudvaskning fra aftalearealerne tilhørende bedriften Tårupvej 15. Det ekstra frøgræsareal etableres på udbringningsarealer tilhørende Bondhøjvej 21, og vilkåret er gældende fra denne godkendelse tages i brug og indtil der træffes en ny afgørelse. Vilkaaret vil således være ens, uanset hvor meget husdyrgødning der afsættes til Tårupvej 15.

Ovennævnte vilkår om sædskifte skal kunne dokumenteres ud fra det til Plantedirektoratet indsendte skema A, der viser sædskiftet.

Der skal etableres 1 % ekstra efterafgrøder ud over gældende lovkrav.

Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for,

MILJØVURDERING

hentning skal døde dyr opbevares på et underlag, så de er hævet i en passende afstand fra jorden og sikret mod ådselædende dyr. Dyrene skal tilmeldes afhentning hurtigst muligt og senest 24 timer efter konstatering af dødsfald.

Døde dyr skal i øvrigt opbevares og afhentes i overensstemmelse med den til enhver tid gældende bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, for tiden bekendtgørelse nr. 558 af 1. juni 2011.

Vilkårene omkring gødningsmængder sikrer, at den udbragte husdyrgødning svarer til den mængde, der er anvendt i beregningerne af miljøbelastningen.

Udnyttelseskravet er 75 % for svinegylle.

I beregningerne i IT-ansøgningssystemet er der valgt S6 sædskifte.

Ud over egne harmoniarealer skal der afsættes gylle svarende til 52,7 DE til aftalearealer eller biogasanlæg.

Harmoniarealerne ligger i oplandet til Hevring Bugt og oplandet til Grund Fjord, som begge har stigende dyretryk. Derfor er der udarbejdet en udvaskningsberegning jf. planteavlsreglen.

43,5 DE afsættes til aftalearealer tilhørende bedriften Tårupvej 15, Tårup, 8963 Auning. Alle disse arealer ligger i oplandet til Grund Fjord, som har stigende dyretryk.

For at overholde udvaskningskravene på aftalearealerne tilhørende Tårupvej 15 skal der anvendes et S6 sædskifte. Ansøger har ønsket at samle frøgræsarealerne på udbringningsarealerne tilhørende Bondhøjvej 21. I stedet for at udarbejde en § 16 arealgodkendelse af aftalearealerne, er de behandlet under denne miljøgodkendelse, og der stilles vilkår om, at de 3,1 ha ekstra frøgræsareal skal etableres, så snart god-

VILKÅR

at vilkår om ekstra efterafgrøder er overholdt for de seneste 5 år f.eks. i form af ansøgninger vedrørende enkeltbetalingsordningen.

Nitrat - drikkevand

Der stilles ikke yderligere vilkår i forhold til nitrat til drikkevand.

Nitrat – overfladevand

Der stilles ikke yderligere vilkår i forhold til nitrat til overfladevand.

Fosfor

Der må ikke udbringes slam på harmoniarealerne.

Der må ikke importeres mere aske med et indhold af fosfor, end tilsvarende mængde af fosfor

MILJØVURDERING

kendelsen tages i brug, uanset hvor meget husdyrgødning der afsættes til Tårupvej 15. Norddjurs Kommune vurderer, at vilkårene sikrer, at kravet om planteavlsvaskning overholdes.

Ca. 1 ha af udbringningsarealerne ligger inden for nitratfølsomt indvindingsområde omkring Hevring Vandværk.

Efter udvidelsen og ved anvendelse af S6 sædskifte og 1 % ekstra efterafgrøder reduceres nitratudvaskningen i forhold til nudriften.

Se arealvurderingen, bilag 6.

Alle 197,44 ha harmoniarealer ligger i nitratklasse 3.

Alle harmoniarealerne ligger enten i oplandet til Hevring Bugt eller oplandet til Grund Fjord, som begge er overbelastet af kvælstof, og hvor husdyrtrykket er stigende. Udvaskningen fra bedriftens arealer må derfor ikke overstige den tilsvarende udvaskning fra et plantebrug.

Udvaskningen svarende til et plantebrug er beregnet til 40,9 kg N/ha, og den faktiske udvaskning efter udvidelsen er beregnet til 40,7 kg N/ha. Kravet til udvaskning er dermed opfyldt.

Habitatvurdering i forhold til Natura 2000-kystområder kan ses som bilag 7.

Aftalearealerne tilhørende Tårupvej 15 ligger alle i oplandet til Grund Fjord. Det er beregnet, at udvaskningen svarende til et plantebrug er 40,9 kg N/ha, og den faktiske udvaskning er 40,7 kg N/ha. Ved at stille vilkår om ekstra frøgræsareal på udbringningsarealerne tilhørende Bondhøjvej 21, sikres det, at udvaskningskravet til Grund Fjord overholdes.

Habitatvurdering vedrørende aftalearealerne i forhold til Natura 2000-kystområder kan ses som bilag 9.

Alle udbringnings- og aftalearealer ligger i fosforklasse 0.

Udbringningsarealerne afvander til Natura 2000-vandområder, der er overbelastet med fosfor. Projektet giver ikke anledning til en forværring

VILKÅR

i halm leveret til kraftvarmeværk.

MILJØVURDERING

af tilstanden i disse områder.

Kravet i ansøgningsystemet til fosforoverskud er overholdt.

Der tilføres 31,0 kg P/ha/år og fraføres 20,3 kg P/ha/år. P-overskud/ha/år for ansøgt projekt er 10,7 kg. Beregningerne viser, at fosforudvaskningen ligger 514 kg under den tilladte belastning i henhold til ansøgningsystemet.

Kravet om fosforoverskud er også overholdt på aftalearealerne tilhørende Tårupvej 15.

BAT-kravet vurderes også at være opfyldt jævnfør grænseværdierne for fosfor i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier som er opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Kravet er opfyldt, når fosfor pr. DE ikke overstiger 22,3 kg, svarende til 31,2 kg P/ha ved udbringning af 1,4 DE/ha.

Det er oplyst, at bedriften leverer halm til varmeværk og modtager aske retur, men ikke fra mere halm end leveret, hvorfor mængden af fosfor ikke er påvirket.

2.1.21. NATUR

Der er ikke stillet særlige vilkår til ammoniakfordampning fra staldanlægget.

Der er ikke stillet særlige krav til udbringning af husdyrgødning.

Nærmeste kategori 1-område ligger i en afstand af mere end 3 km fra staldanlægget.

Nærmeste § 7-beskyttede naturområde (kategori 2-natur), er et overdrev ca. 2 km nordøst for anlæggene. Totaldepositionen her er 0,1 kg N.

På baggrund af afstanden til § 7-naturområderne er det vurderet, at der ikke er behov for særlige krav til ammoniakreduktion af hensyn til disse naturområder.

Fra anlægget er der ca. 340 m til § 3-beskyttet mose nordøst for anlægget. Her er beregnet en merbelastning på 0,1 kg N.

700 m syd for anlægget er der en potentiel ammoniakfølsom skov (kategori 3). Merdepositionen her er beregnet til 0,0 kg N.

Totaldeposition og merdeposition ligger således væsentlig under de beskyttelsesniveauer, der er fastsat i bilag 3 til bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Placeringen af naturområder omkring staldanlægget kan ses på bilag 5.

Ingen udspretningsarealer grænser op til natur beskyttet i henhold til § 7 i husdyrloven.

Mark 3-0 og 8-0 grænser op til en mose, som er beskyttet i henhold til § 3 i naturbeskyttelseslo-

VILKÅR	MILJØVURDERING
	<p>ven.</p> <p>I mark 19-0 findes 2 overdrev, som er beskyttet i henhold til § 3 i naturbeskyttelsesloven. En del af marken og overdrevene har over 12 % hældning. Den største hældning er dog på et areal syd for marken, og den sydlige del af marken hælder langs med overdrevene.</p> <p>Mark 10-0 Tv 15 grænser op til en mose syd for marken og omkranser delvist et vandhul. Vandhullet er omfattet af reglerne om randzone.</p> <p>For alle områder er det vurderet, at de ikke vil blive påvirket af afstrømmende husdyrgødning. Samtidig er der ikke særlige forhold, som kan begrunde ekstra tiltag til begrænsning af ammoniakfordampningen i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.</p>
<p>2.1.22. DIGER</p>	<p>Der er ikke registreret beskyttede diger i harmoniarealerne.</p> <p>Tilstanden for beskyttede diger må ikke ændres, medmindre der er givet en konkret dispensation. Forbuddet gælder også gennembrydning og overkørsel af digerne.</p>
<p>2.1.23. AFTALEAREALER</p> <p>Der afsættes svinegylle svarende til 43,5 DE til aftalearealer tilhørende Hans Jørgen Hvid, Tårupvej 15, Tårup, 8963 Auning.</p> <p>Derudover afsættes svinegylle svarende til 9,2 DE til anden landmand eller alternativt til biogasanlæg.</p> <p>Der må ikke afsættes svinegylle til aftalearealer, før der foreligger en godkendelse.</p>	<p>Der afsættes husdyrgødning fra 43,5 DE til Hans Jørgen Hvid, Tårupvej 15, Tårup, 8963 Auning. Aftalearealerne er godkendt i denne miljøgodkendelse.</p> <p>Det er oplyst, at overskydende gylle afsættes til anden landmand eller til biogasanlæg.</p> <p>Der er under punkt 2.1.3. PRODUKTIONSNIVEAU stillet vilkår om, at der skal foreligge aftale om afsætning af gylle fra de resterende 9,2 DE, før dyreholdet udvides ud over 319,85 DE.</p>
<p>2.1.24. HABITATDIREKTIV, OMRÅDER</p> <p>Der stilles ikke særlige vilkår i forbindelse med Habitatdirektivet.</p>	<p>Kommunen skal konkret vurdere, om en ansøgt aktivitet vil være i overensstemmelse med Habitatdirektivforpligtelserne. Det fremgår generelt af lovens § 23 og 29 og specifikt af reglerne i bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007).</p> <p>I den forbindelse vurderer Norddjurs Kommune ikke, at der skal foretages en nærmere konsekvensvurdering.</p>

VILKÅR	MILJØVURDERING
	<p>Norddjurs Kommune vurderer, at ammoniakdeposition fra staldanlægget ikke vil påvirke habitatområder væsentligt. Der er over 3 km fra anlægget til nærmeste habitatområde, og der vil derfor ikke kunne registreres en påvirkning af området.</p> <p>Afstand fra nærmeste udbringningsareal til habitatområde er ca. 750 m, men fordampningen fra udbringningsarealerne er ringe og der er ingen risiko for overfladisk afstrømning til området.</p>
<p>2.1.25. BILAG IV-ARTER (HABITATDIREKTIV)</p> <p>Der stilles ikke vilkår i forhold til bilag IV-arter.</p>	<p>I EU's Habitatdirektiv er der anført en række dyre- og plantearter, som har krav på ekstra beskyttelse. Det er de såkaldte bilag IV-arter. Beskyttelsen betyder, at arterne og deres levesteder skal beskyttes, og at tiltag ikke må forringe artens levevilkår.</p> <p>I tilknytning til det ansøgte projekt er der ikke kendskab til bilag IV-arter, der er tæt på anlægget eller udbringningsarealerne.</p> <p>Hvis der findes bilag IV-arter i området, ændrer det dog ikke ved arternes beskyttelse, at de ikke er anført i denne godkendelse.</p>
<p>2.1.26. UHELD OG RISICI</p> <p>Virksomheden skal indrettes og drives således, at spild eller andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres og forebygges.</p> <p>Der foreligger en beredskabsplan, som løbende skal opdateres.</p>	<p>Vilkår omkring beredskabsplan sikrer, at der kan findes anvisninger på, hvordan eventuelle uheld stoppes og miljøeffekten minimeres. En hurtig og effektiv indsats vil ofte reducere skaderne væsentligt.</p>
<p>2.1.27. EGENKONTROL</p> <p>Til kontrol af at driftsvilkårene overholdes, skal følgende kunne dokumenteres:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentation for besætningens størrelse, f.eks. E-kontrol/salgsfakturaer. • Dokumentation for at der maksimalt er udbragt husdyrgødning svarende til 1,4 DE pr. planår på bedriftens arealer (gødningsregnskab fra de seneste 5 år). • Dokumentation for foderkorrektio. Dokumentation skal være i form af foderplaner og E-kontrol, herunder foderforbrug. Foderkorrektio skal ligeledes fremgå af gødningsregnskab. • Dokumentation for at der er etableret 1 % ekstra efterafgrøder ud over Plantedirekto- 	<p>De stillede vilkår til egenkontrol er stillet for at sikre, at øvrige vilkår i godkendelsen kan kontrolleres i forbindelse med tilsyn.</p>

VILKÅR

ratets krav (skema A indsendt til Plantedirektoratet, der viser sædskiftet).

- Dokumentation for at der er anvendt S6 sædskifte (skema A).
- Dokumentation for at der er etableret ekstra 3,1 ha frøgræs ud over S6 sædskifte.

Dokumentationen skal forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

2.1.28. OPHØR

Da husdyrbruger er et IED-husdyrbrug, skal kommunen orienteres inden for 4 uger efter produktionen ophører eller reduceres til under 2.000 stipladser. Sammen med orienteringen indsendes en risikovurdering.

Alle anlæg til opbevaring af husdyrgødning skal tømmes og rengøres straks efter husdyrbrugets ophør.

Såfremt gyllebeholderne ikke længere skal anvendes eller den lovpligtige beholderkontrolordning ikke er gennemført, skal gyllebeholderne gøres uanvendelig til opbevaring af husdyrgødning.

MILJØVURDERING

Det er oplyst i ansøgningen, at ved ophør af produktionen vil alle stalde blive rengjorte og gylletanke og foderbeholdere tømmes. Hvis bygningerne skal anvendes til andet formål, fjernes inventar og tekniske anlæg, og bygningerne tilpasses formålet.

Det er ligeledes oplyst, at hvis gyllebeholderne ikke skal anvendes, vil de blive taget ud af drift som beskrevet i 10-års beholderkontrollen.

3. NORDDJURS KOMMUNES MILJØVURDERING - SAMMENFATNING

Ved udarbejdelse af en miljøgodkendelse tager Norddjurs Kommune udgangspunkt i beskyttelsesniveauet for ammoniak, fosfor, lugt og nitrat der fremgår af lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v.

Kommunen skal dog, jævnfør bilag 3 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug, for hver ansøgning foretage en konkret vurdering jævnfør § 29 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, og kan på den baggrund i særlige tilfælde beslutte sig for at stille vilkår, der rækker udover det beskyttelsesniveau, der fremgår af dette bilag, jævnfør § 11, stk. 2-4. Dette vil bl.a. være aktuelt, hvis der helt undtagelsesvist vurderes at være naturområder, der efter kommunalbestyrelsens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt af det fastsatte beskyttelsesniveau. Det påhviler desuden kommunen at vurdere konkret, om en ansøgt aktivitet vil være i overensstemmelse med habitatdirektivforpligtelserne, også selv om en habitatnaturtype ikke afkaster en bufferzone. Det vil også være aktuelt i forbindelse beskyttelse af sårbare grundvandsressourcer.

Ud fra ovenstående og på baggrund af de stillede vilkår og den miljøtekniske vurdering af de enkelte punkter sammenfattes Norddjurs Kommunes miljøvurdering herunder.

3.1. SAMMENFATTENDE MILJØVURDERING ANLÆG

Den ansøgte udvidelse af dyreholdet sker i eksisterende stalde, og der opføres ikke nye bygninger eller gyllebeholdere. Inventaret i de ældste stalde udskiftes, og fuldspaltegulvene ændres til drænet gulv + spalter.

Området er domineret af landbrugsdrift, og der er kun få, spredte områder med beskyttet natur i området omkring anlæggene. Nærmeste naturområde er en mose beliggende ca. 340 meter nordøst for anlæggene. Der er foretaget en konkret vurdering af de nærmeste naturområder, og det er vurderet, at områderne ikke påvirkes væsentligt af udvidelsen.

Norrdjurs Kommune vurderer herefter, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne uacceptable miljøpåvirkninger.

3.2. SAMMENFATTENDE MILJØVURDERING FOR AREALERNE

Nitrat - drikkevand

Ca. 1 ha af harmoniarealerne ligger i nitratfølsomt indvindingsområde. Det er beregnet, at nitratudvaskningen i dette område i ansøgt drift vil være mindre end i nudriften.

Nitrat - overfladevand

Alle harmoniarealer ligger i nitratklasse 3.

Harmoniarealerne ligger i oplande, der afvander til Natura 2000-vandområder, som er overbelastede med kvælstof.

Harmoniarealerne ligger i oplandene til Hevring Bugt og Grund Fjord. I begge oplande er dyretrykket stigende, og der er derfor krav om, at nitratudvaskningen ikke må være højere, end hvad der svarer til udvaskningen fra et plantebrug.

Ud fra den beregnede udvaskning af næringsstoffer og udviklingen i husdyrtrykket i oplandene er det vurderet, at udbringningen af husdyrgødning ikke vil påvirke habitatområdet i Randers Fjord væsentligt.

Aftalearealerne tilhørende Tårupvej 15 ligger alle i nitratklasse 0 og afvander til Grund Fjord. Det er beregnet, at ved etablering af 3,1 ha ekstra frøgræsareal på Bondhøjvej 21 ud over kravene til S6 sædskifte, vil udvaskningen fra harmoni- og aftalearealer til Grund Fjord samlet set ikke være højere, end hvad der svarer til udvaskningen fra et plantebrug.

Fosfor

Arealerne ligger i oplande, der afvander til Natura 2000-områder, som er overbelastet med fosfor. Beregningerne viser, at afskæringskriterierne for fosfor overholdes.

Natur

Ingen udspretningsarealer grænser op til natur beskyttet i henhold til § 7 i husdyrloven.

Markerne 3-0, 8-0 og 19-0 grænser op til natur beskyttet i henhold § 3 i naturbeskyttelsesloven.

For alle områder er det vurderet, at de ikke vil blive påvirket af afstrømmende husdyrgødning.

Endelig bemærkes, at ammoniakbelastningen fortrinsvis kommer fra anlæggene med dyrehold.

Det er Norddjurs Kommunes vurdering, at den udbragte husdyrgødning ikke vil påvirke naturområderne væsentligt.

Habitatdirektiv

Afstand fra nærmeste udbringningsareal til nærmeste habitatområde er ca. 750 m. Da fordampningen fra arealerne er begrænset, vil udbringning af gylle næppe påvirke dette område.

Bilag IV-arter

I EU's Habitatdirektiv er der anført en række dyre- og plantearter, som har krav på ekstra beskyttelse. Det er de såkaldte bilag IV-arter. Beskyttelsen betyder, at arterne og deres levesteder skal beskyttes, og at tiltag ikke må forringe artens levevilkår.

Der er ikke registreret bilag IV-arter i nærheden af udspretningsarealerne eller i områder der er omkranset af udspretningsarealerne.

3.3. BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK/RENERE TEKNOLOGI/OPTIMERING

I ansøgningsmaterialet er der (jævnfør EU-kommissionens referencedokument (BREF)) redegjort for husdyrbrugets anvendelse af bedst tilgængelige teknik (BAT) i forhold til godt landmandskab, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring og udbringning af husdyrgødning. Norddjurs Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT.

Ud fra de vejledende BAT-krav er der beregnet et ammoniakemissionskrav på 4.889 kg N/år. Den samlede ammoniakemission fra stalde og lager i ansøgt drift er beregnet til 4.655 kg N/år.

Der er desuden et BAT-krav for fosfor på 22,3 kg P/DE. Norddjurs Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT.

4. TILSYN

Norrdjurs Kommune har som tilsynsmyndighed ret til på ethvert tidspunkt at kontrollere, at ovennævnte vilkår overholdes.

Tilsynsmyndigheden skal mindst hvert 10. år tage den samlede godkendelse op til revurdering og om nødvendigt ændre vilkårene. Afgørelsen herom træffes med hjemmel i lovens § 39, jævnfør § 41 i loven. Den første regelmæssige revurdering skal foretages 8 år efter datoen på denne godkendelse.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkaere kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 39 og 40.

5. LOVGRUNDLAG

Der er i godkendelsen truffet afgørelse i henhold til:

Godkendelsen omfatter de miljømæssige forhold, der er beskrevet i:

Husdyrgodkendelsesloven:

Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lovbekendtgørelse nr. 868 af 3. juli 2015.

Tilhørende bekendtgørelse:

Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, bekendtgørelse nr. 1280 af 8. november 2013.

Tilhørende vejledning:

Miljøstyrelsens digitale vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen:

Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 594 af 5. maj 2015.

Bekendtgørelsen om bekæmpelsesmidler:

Bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler nr. 151 af 18. februar 2014.

Affaldsbekendtgørelsen:

Bekendtgørelse nr. 1309 om affald af 18. december 2012.

Risikobekendtgørelsen:

Bekendtgørelse om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer nr. 124 af 6. februar 2014.

Støjvejledningen:

Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder nr. 5/1984.

Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 om måling af ekstern støj fra virksomheder.

Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993 om beregning af ekstern støj fra virksomheder.

FMK's lugtvejledning 2002:

Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde. Kaj Boye Frandsen, Foreningen af miljømedarbejdere i kommunerne.

6. UNDERRETNING OM OFFENTLIGGØRELSE OG KLAGEVEJLEDNING

6.1.1. UNDERRETNING

Godkendelsen bekendtgøres ved annoncering i Lokalavisen Norddjurs i uge 34, 2015 og ved offentliggørelse på Norddjurs Kommunes hjemmeside, www.norrdjurs.dk.

Naboer:

Lone Thomas, Bondhøjvej 23, 8950 Ørsted
Claus Thomas, Bondhøjvej 23, 8950 Ørsted
Kenni Møller Jensen, Bondhøjvej 23, 8950 Ørsted
Annette Lerke Sørensen, Bondhøjvej 23, 8950 Ørsted
Mona Jakobsen, Bondhøjvej 32, 8950 Ørsted
Frank Dohn Jakobsen, Bondhøjvej 32, 8950 Ørsted
Kjeld Bo Mikkelsen, Hjemdalvej 2, 8950 Ørsted
Lone Vejergang Mikkelsen, Hjemdalvej 2, 8950 Ørsted
Rasmus Byriel Sørensen, Hjemdalvej 4, 8950 Ørsted
Majbritt Drachmann Mikkelsen, Hjemdalvej 4, 8950 Ørsted
Kurt Roed, Hjemdalvej 6, 8950 Ørsted
Lisbeth Roed, Hjemdalvej 6, 8950 Ørsted
Tommy Hansen, Hjemdalvej 8, 8950 Ørsted
Michael Ernst Eeg Ølholm, Hjemdalvej 8, 8950 Ørsted
Lone Ladegaard Ølholm, Hjemdalvej 8, 8950 Ørsted
Hanne-Marie Johansen, N5947 Fejde, Norge (Hjemdalvej 10, 8950 Ørsted)
Hanne-Marie Johansen, Hjemdalvej 10, 8950 Ørsted

Ejere af aftalearealer:

Hans Jørgen Hvid, Tårupvej 15, Tårup, 8963 Auning

Ejere af forpagtede arealer:

Der indgår ikke forpagtede arealer i ansøgningen.

Andre høringsberettigede:

Danmarks Naturfredningsforening: dnnorrdjurs-sager@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbunds miljøkoordinator Torben Ankjærø: ta@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Sportsfiskerforbunds hovedkontor: post@sportsfiskerforbundet.dk

Det Økologiske Råd: info@ecocouncil.dk

Dansk Ornitologisk Forening: natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Norddjurs: norrdjurs@dof.dk

Embedslægeinstitutionen Nord: senord@sst.dk

6.1.2. KLAGEVEJLEDNING

Afgørelsen kan påklages af adressaten samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal nu indsendes via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk.

Der skal indbetales et klagegebyr på 500 kr., som tilbagebetales under visse forudsætninger.

Klagefristen udløber den 16. september 2015 kl. 23.59.

Nærmere detaljer vedrørende indsendelse af klage, betaling m.v. fremgår af vedlagte bilag 10.

6.1.3. SØGSMÅL

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentlig bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen fra bekendtgørelsen. Fristen for søgsmål er 19. februar 2016.

7.0 LISTE OVER SAGENS BILAG

- bilag 1.   Oversigtskort
- bilag 2.   Situationsplan
- bilag 3.   Harmoniarealer
- bilag 4.   Aftalearealer
- bilag 5.   Natur inden for 1.000/2.000 meter fra staldanlægget
- bilag 6.   Arealvurdering - Nitratudvaskning til grundvand
- bilag 7.   Habitatvurdering - Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Kyst)
- bilag 8.   Habitatvurdering - Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Søer)
- bilag 9.   Habitatvurdering - Nitratudvaskning fra aftalearealer Tårupvej 15 til overfladevande (Kyst)
- bilag 10.   Klagevejledning

Øvrige sagsakter:

Elektronisk ansøgning af 11. november 2014, version 7

Fiktiv ansøgning, der viser aftalearealerne tilhørende Tårupvej 15, version 4

Ansøgning fra konsulent

Kapacitetsberegning

BAT-beregning

Beredskabsplan

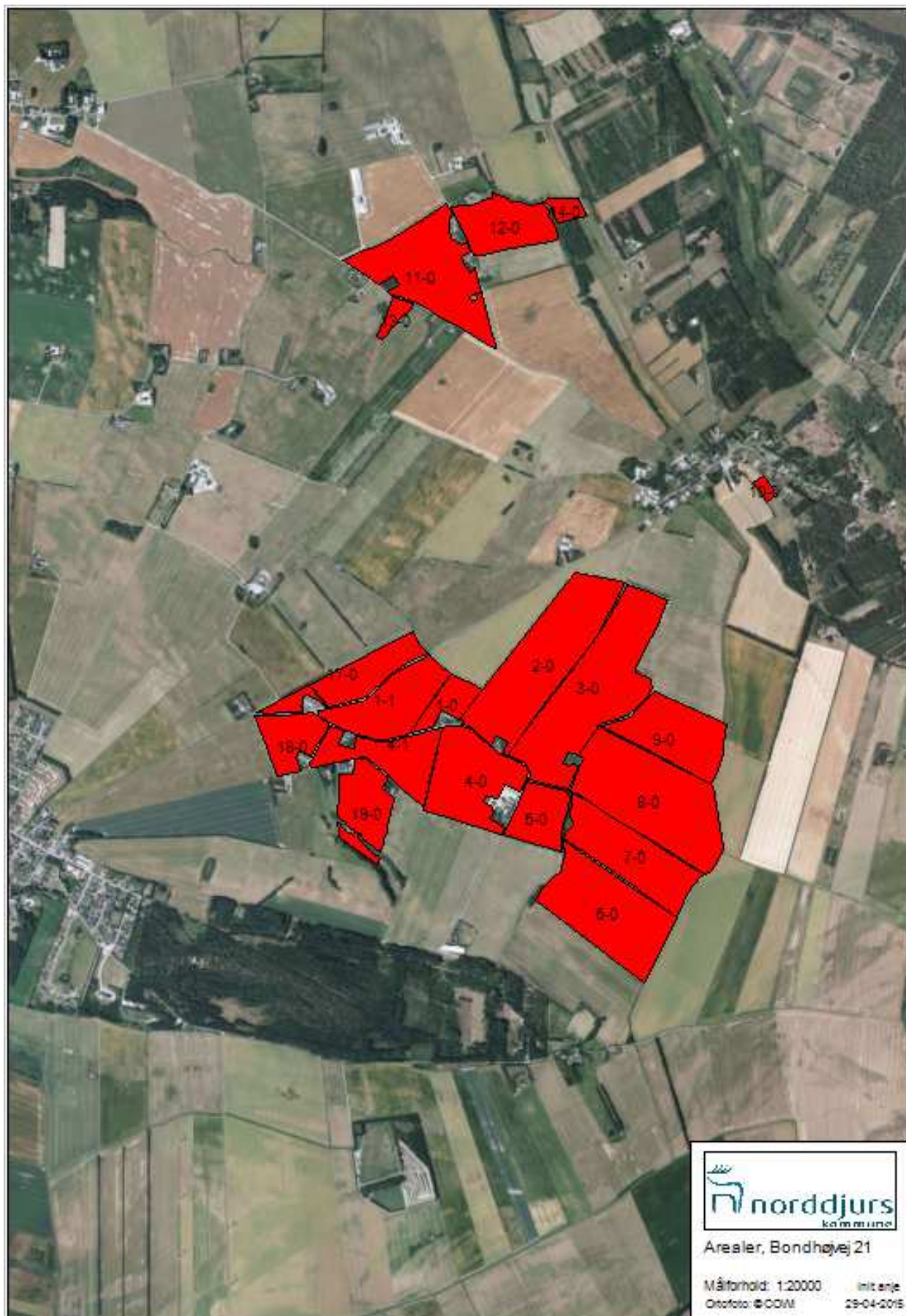
Bilag 1: Oversigtskort

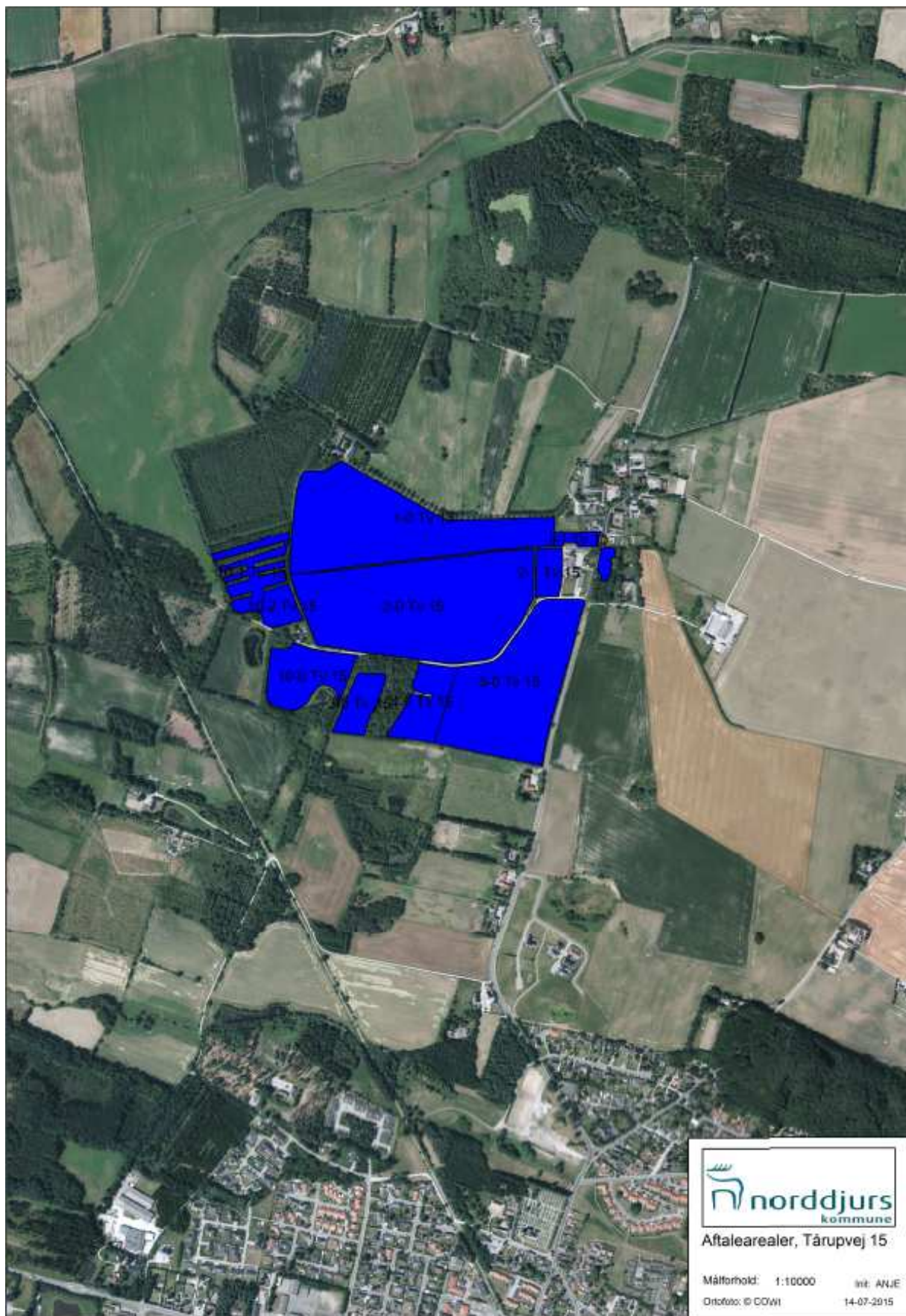
Bilag 2: Situationsplan

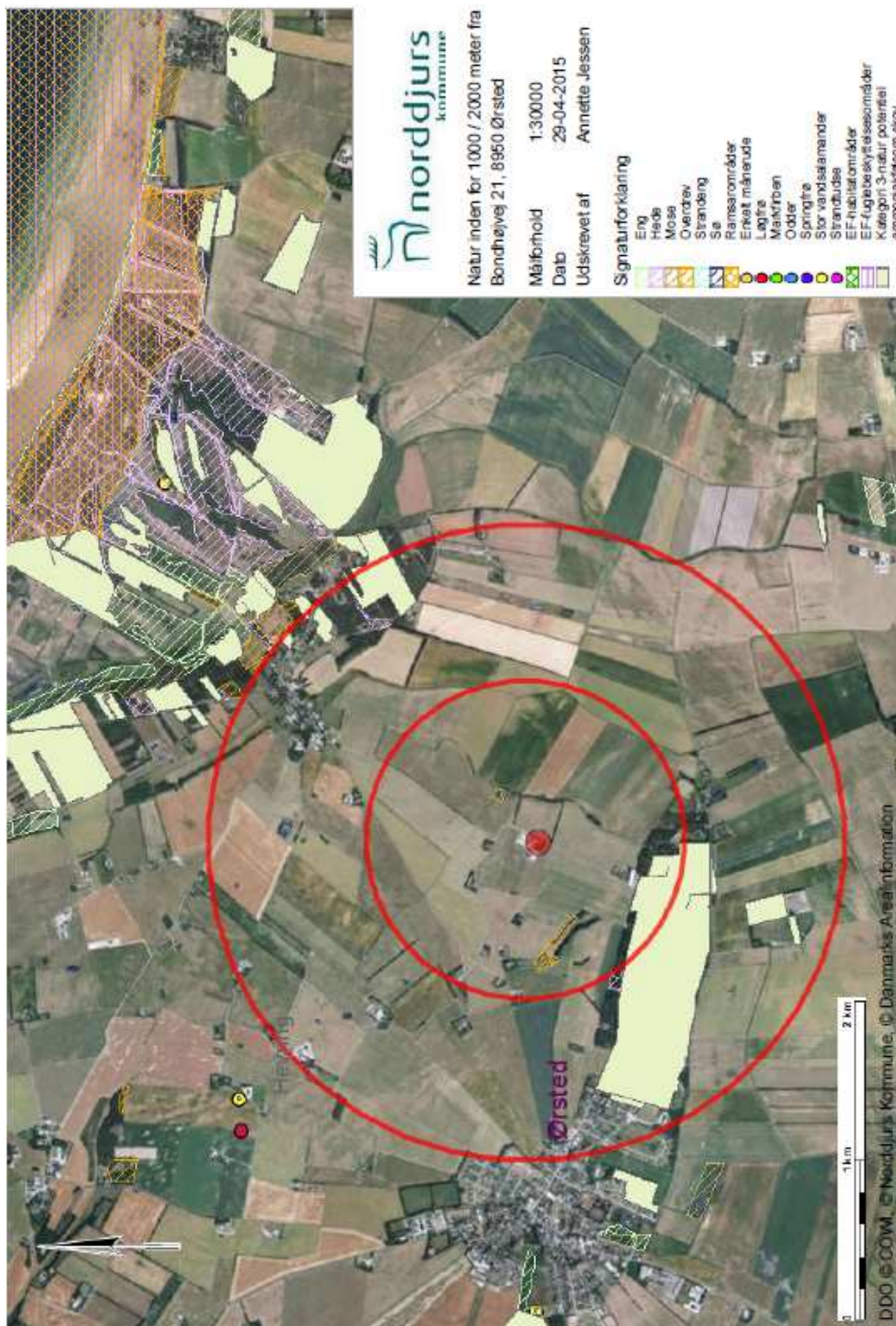
Bilag 3: Harmoniarealer

Bilag 4: Aftalearealer

Bilag 5: Natur inden for 1000 / 2000 meter fra staldanlægget

Bilag 6: Arealvurdering - Nitratudvaskning til grundvand

Rapport: Arealvurdering husdyrgodkendelse, År: 2015,

ConTerra ApS

Sagsinformation:

Skema ID: 71017 Sagsnr: 14/20381
Ansøger navn: Christian Greve
Ejendommens adr.: Bondhøjvej 21
Ejendommens postnr: 8950 By: Ørsted
Kommentar:

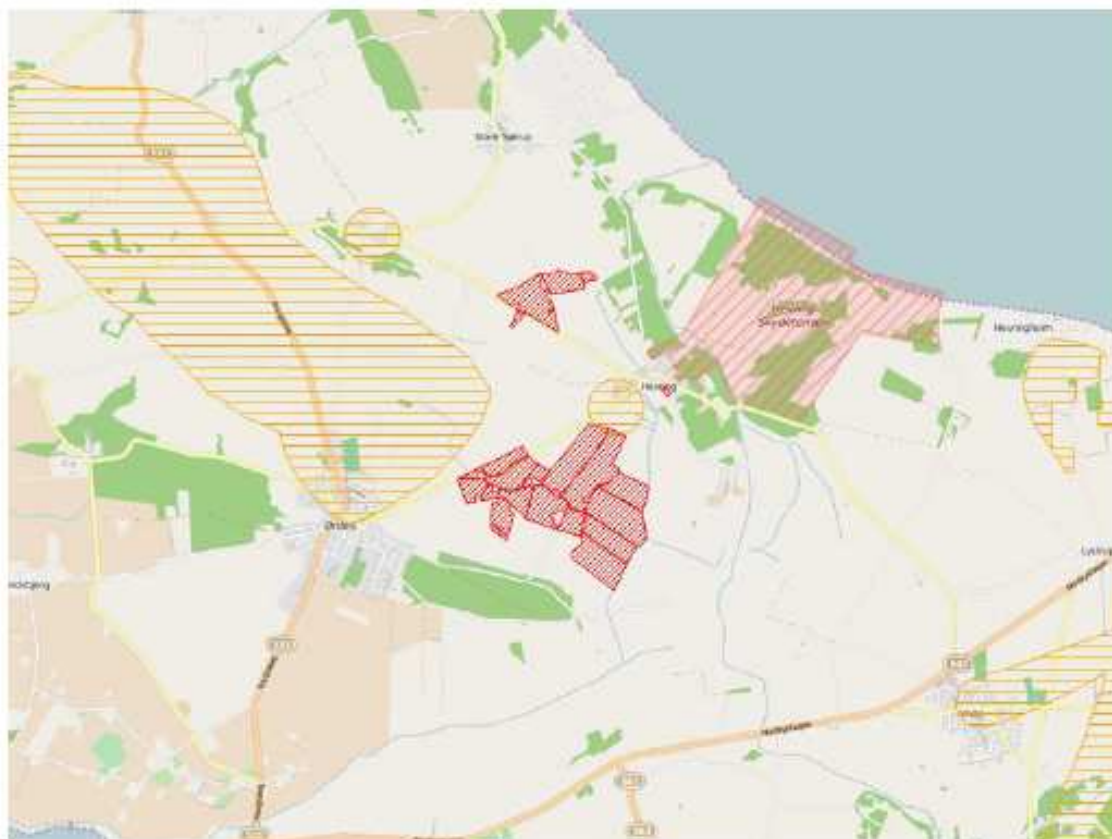
Arealvurdering – Nitratudvaskning til grundvand

I Danmark bruger vi urensset grundvand som drikkevand. Derfor skal grundvandet beskyttes mod forurening. På denne baggrund er der sket en kortlægning af landets grundvandsressourcer, som har inddelt landet i områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD områder). Der er gennemført en overordnet kortlægning af grundvandets sårbarhed i forhold til nitrat. På den baggrund er der udarbejdet et kort over de nitratfølsomme områder. Herefter kortlægges områder, hvor der skal udarbejdes en indsatsplan på detailniveau, og der foretages en zonerings af områdets nitratfølsomhed. Slutteligt udarbejdes en indsatsplan, som beskriver de nødvendige indsatser for at sikre drikkevandsressourcen i forhold til drikkevandskvalitetskravet på 50 mg/l. Der er udarbejdet indsatsplaner for en række områder, mens kortlægningen er undervejs i andre områder. Kortlægningen af alle indsatsplanområder skal være afsluttet i 2015. I områder, hvor der endnu ikke er foretaget en zonerings, stilles der som hovedregel krav om, at udvaskningen af nitrat ikke må stige i de nitratfølsomme indvindingsområder (NFI), hvis udvaskningen overstiger 50 mg nitrat pr liter.

Er der udarbejdet en indsatsplan skal der stilles vilkår, som sikrer at indsatsplanen overholdes. Der kan dog kun stilles vilkår, så udvaskningen reduceres til et niveau svarende til udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug eller til et udvaskningsniveau svarende til nitratklasse 3. Tilsvarende vilkår kan stilles til zonerede områder i den statslige kortlægning, hvor der endnu ikke er udarbejdet en indsatsplan. I rapporten tages der udgangspunkt i, at der også stilles skærpede vilkår til zonerede områder.

Ansøgning:

Det samlede harmoniareal er 197,4 ha. Ud af det samlede harmoniareal er der 1 ha i NFI. Af det samlede areal i NFI er 0 ha zoneret.

Legende:	
	NFI områder.
	Indsats områder med hensyn til nitrat.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Konklusion

Der er ikke arealer i zonerede områder, og nitratudvaskningen fra øvrige harmoniarealer i NFI er ikke stigende.

Det ansøgte projekt kan på baggrund af de oplysninger og tiltag, der fremgår af ansøgningen godkendes.

Der er ikke indtegnet arealer i andre kommuner.

Der er ikke indtegnet aftale-arealer i ansøgningen.

Bilag 7: Habitatvurdering - Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevand (Kyst)

Rapport: Arealvurdering husdyrgodkendelse, År: 2015,

ConTerra ApS

Sagsinformation:

Skema ID: 71017 Sagsnr: 14/20381
Ansøger navn: Christian Greve
Ejendommens adr.: Bondhøjvej 21
Ejendommens postnr: 8950 By: Ørsted
Kommentar:

Habitatvurdering - Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Kyst)

I Danmark er der udpeget en række internationale naturområder. Områderne betegnes samlet Natura 2000 områder og består af Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder. Dele af fuglebeskyttelsesområderne er tillige udpeget som Ramsarområder. Mange Natura 2000 områder er placeret i kystområder og 85 procent af det danske landareal afvander til Natura 2000. Ved godkendelse af et husdyrbrug skal det sikres at ændringen ikke påvirker Natura 2000 området negativt. Ved vurderingen af om et konkret projekt påvirker et Natura 2000 område skal det sikres, at der samlet set ikke sker en negativ påvirkning fra husdyrholdene i området, og at projektet i sig selv ikke har en negativ påvirkning. Efterfølgende vurderes det, hvordan det ansøgte projekt påvirker Natura 2000 områderne med kvælstof ved afstrømning fra harmoniarealerne. Vurderingen følger Miljøstyrelsens vejledning og Miljø- og Naturklagenævnes praksis fra den principielle afgørelse MKN-130-00166 af 3. november 2010 og Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014. Husdyrbrugloven regulerer alene den del af udvaskningen, som kan tilskrives husdyrgødningen. Den øvrige udvaskning bliver ikke reguleret via husdyrbrugloven.

Vurdering af husdyrholdet på oplandsniveau i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 1

Det er en vigtig forudsætning for beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den samlede husdyrproduktion i Danmark ikke forventes at stige. Da udviklingen i husdyrholdet ikke er ensartet i hele landet, skal udviklingen vurderes i de kystoplande som påvirkes af projektet. Udviklingen i dyreholdet ses fra 2007, som er udgangspunktet for den baseline, der er fastlagt for udarbejdelse af vandplanerne. Vurderingen af påvirkning fra projektet i kumulation med andre projekter afhænger af udviklingen i det samlede dyrehold i de kystoplande, hvor anlæget er placeret. Jf. miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold er der større usikkerheder i CHR-dataene for små områder med få antal dyreenheder. For oplande der er mindre end 1.000 ha anvendes oplandets markbalance til at vurdere, om dyretrykket er stigende i et opland, mens CHR data anvendes i oplande, der er større end 1.000 ha. De anvendte CHR data er fra 2014 mens data til markbalancen fra gødningsregnskabet er fra 2013. Hvis dyretrykket er faldende i et kystopland, og der ikke er andre kilder, som medfører at den samlede kvælstofpåvirkning øges, kan det konkluderes, at der ikke vil være en kumulativ effekt fra det ansøgte projekt sammenholdt med den øvrige kvælstofpåvirkning i oplandet. Hvis dyreholdet er steget mere end 1% (Jf. Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014), eller andre forhold gør, at den samlede kvælstofbelastning er stigende, så vil en yderligere påvirkning medføre en kumulativ effekt. Projektet vil derfor kun kunne godkendes, hvis Natura 2000 området ikke påvirkes af den ansøgte produktion. Er udvaskningen fra harmoniarealerne i kystoplandene til Natura 2000 områder, mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug antages det, at projektet ikke påvirker kvælstofbelastningen af Natura 2000 området. (Jf. MKN-130-00166 af 3. november 2010). Kravet til udvaskningen beregnes i praksis som et vægtet gennemsnit mellem udvaskningskravet for arealer i kystoplande med stigende dyretryk og arealet i øvrige oplande. Marker som ligger i flere oplande opdeles og regnes med til de respektive oplande.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til kvælstof, afskæringskriterier 2A og 2B

Ud fra en analyse udarbejdet af DMU har Miljøstyrelsen fastsat afskæringskriterier for, hvor stor en andel af den samlede nitratudvaskning, et enkelt husdyrbrug må bidrage i et kystopland, uden projektet medfører skadevirkning fra på Natura 2000 området. Natura 2000 områder, der kan karakteriseres som lukkede bassiner med ringe vandudskiftning eller et vandområde som er meget lidt eutrofieret betragtes som meget sårbare. Øvrige Natura 2000 områder betragtes som sårbare. Kystområder uden for Natura 2000 betragtes ikke som sårbare. Opdelingen følger Miljøstyrelsens sårbarhedskortlægning. Afhængig af sårbarhed anvendes følgende afskæringskriterier for Natura 2000 områder.

Pkt. 2A sårbare recipienter: Projektet kan kun godkendes, hvis nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle kystopland.

Pkt. 2B meget sårbare recipienter: Projektet kan kun godkendes, hvis nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle opland.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til fosfor

Ifølge husdyrgodkendelsesloven skal det undersøges om beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet er overholdt. Herefter vurderes om der er grundlag for skærpelse efter kriterierne i husdyrbekendtgørelsens bilag 4. Vurderingen af grundlaget for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere, målrettede vilkår, i forhold til fosfor, baseres på en vurdering af "Worst Case" situationen. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes på nuværende tidspunkt at være 1 kg P/ha. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha og i landbrugsjorden ophobes i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm. Der stilles krav om skærpelse af beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor, hvis fosforforøgelsen i forhold til udgangspunktet (2.000 kg P/ha) stiger med mere end 5 pct. over en 8-årig periode. Endvidere vurderes landskabets betydning for de pågældende arealers overfladeafstrømning med fosfor til søer. Der

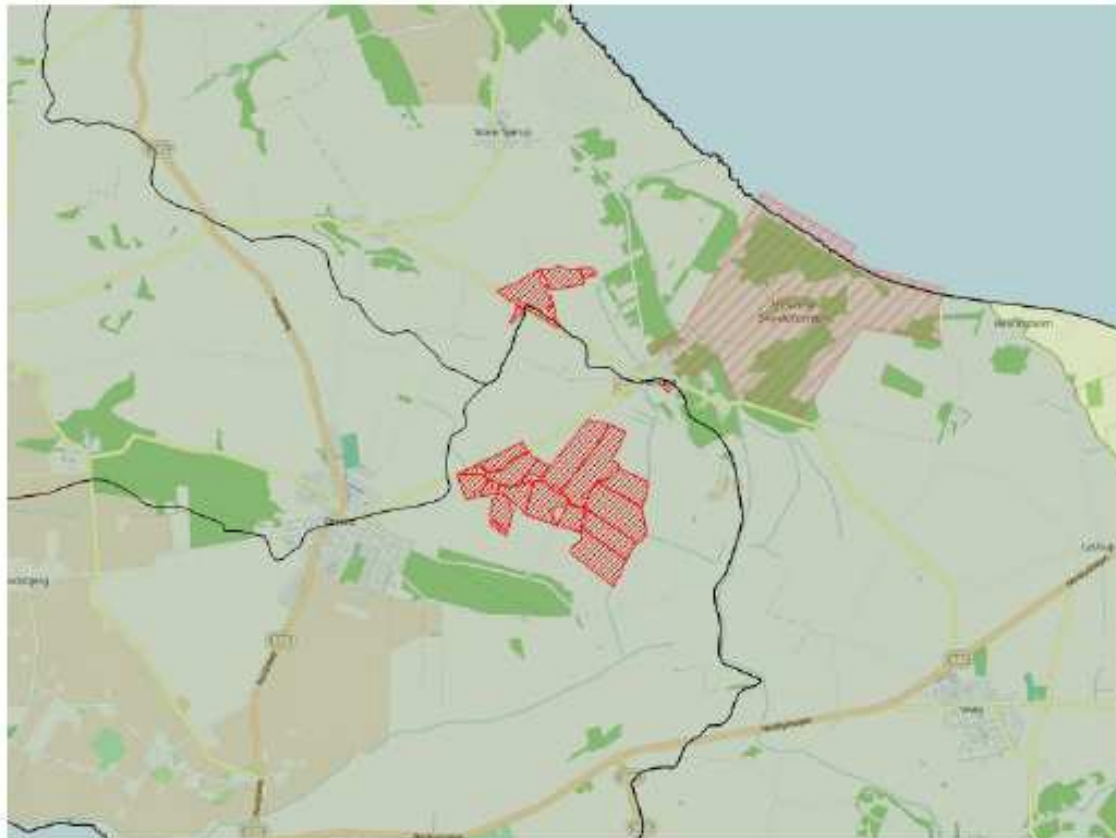
laves en vurdering på baggrund af om udbringningsarealerne er indenfor en 20 meters afstand til en sø og/eller bedriftens udbringningsarealer har en hældning på mere end 6 grader.

Ansøgning:

Af ansøgningen fremgår et samlet harmoniareal på 197,4 ha. og en udvaskningen i ansøgt drift på 40,7 kg N/ha. Den maksimalt tilladte udvaskning for den konkrete ansøgning, DE(max) er beregnet til 42,3 kg N/ha. For de samlede harmoniarealer er det beregnet at udvaskningen ved planteavl er 40,9 kg N/ha.

I den konkrete ansøgning er der 197,44 ha udbringningsarealer beliggende indenfor oplande til Natura2000 vandområder, der er overbelastede med fosfor.

Af ansøgningen fremgår, at der i ansøgt drift er et fosfor overskud på 10,8 kgP/ha/år.

Legende:	
	Oplande til meget sårbare og fosforbelastede Natura2000 områder
	Oplande til sårbare Natura2000 områder.
	Oplande til ikke sårbare områder.
	Kystoplands grænse.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Natura 2000 områder

I det følgende beskrives de Natura 2000 områder, der potentielt kan påvirkes af ansøgte projekt.

Habitatområde Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde 14: Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord er blandt andet habitatnaturtyperne "Flodmundinger (1130)", "Mudder- og sandflader blottet ved ebbe (1140)" og "Kystlaguner og

strandsøer (1150)". Lige uden for Randers Fjord optræder habitattypen "Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand (1110)" samt "Større lavvandede bugter og vige (1160)". For disse habitattyper fremgår det af Danmarks miljøundersøgelser rapport: "Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper", at eutrofiering har haft negativ effekt på naturtypernes sammensætning af flora og fauna. Det bemærkes i rapporten, at eutrofieringsniveauet bør falde mod mere naturlige niveauer, så bundvegetation og fauna kan genoprettes. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til habitatområdet vurderes således, at kunne være til skade for naturtyper i EF-habitatområdet, idet den gunstige bevaringsstatus for de nævnte habitattyper ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord:

- Grund Fjord
- Hevring Bugt
- Langerak
- Mariager Inderfjord
- Mariager Yderfjord
- Nordlige Kattegat
- Randers Fjord, fra Rds. til Møllerup
- Randers Yderfjord

Fuglebeskyttelsesområde Randers og Mariager Fjorde og Ålborg Bugt, sydlige del

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 15: Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord er knop-, sang- og pibesvane, lysbuget knortegås, edderfugl, grav-, sort-, hvin-, bjerg- og fløjsand, stor skallesluger, klyde, hjejle, fjord-, dværg- og havterne. Nord for Randers Fjords udløb til Kattegat findes der uforstyrrede strandensarealer, der har stor betydning for fuglelivet. Havområdet rummer fem marine naturtyper, hvor sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand udgør mere end 50 %. Randers Fjord udgør en af landets eneste forekomster af naturtypen flodmunding. Mange af områdets strandenge er veludviklede, men trues af tilgroning. De marine naturtyper og strandengene er uundværlige levesteder (yngle-, raste- og fourageringssted) for en lang række fugle, bl.a. dykænder, tern, gæs og vadefugle. I Randers Yderfjord og Mariager Fjord lever bl.a. hav- og fjordterne, klyde og lysbuget knortegås, der alle er på udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 15. Arterne på udpegningsgrundlaget trues af næringsstofbelastning, da naturen og miljøet i Kattegat er påvirket af næringsstoffer. Således har både Aalborg Bugt og Mariager Fjord flere gange været ramt af alvorlig iltsvind, hvor bundfaunaen dør og ålegræsset, der er naturligt fødegrundlag for fx sangsvanen, skades. Dette giver en alvorlig forringelse af fødeudbuddet for fugle i området, blandt andet trues edderfuglen generelt af fødemangel, da den lever af blåmuslinger, som er gået tilbage pga. gentagne iltsvind.

Oplande der helt eller delvist afvander til Randers og Mariager Fjorde og Ålborg Bugt, sydlige del:

- Farvandet Djursland Øst
- Hevring Bugt
- Langerak
- Mariager Yderfjord
- Nordlige Kattegat
- Randers Yderfjord

Fuglebeskyttelsesområde Ålborg Bugt, østlige del

Udpegningsgrundlaget, for fuglebeskyttelsesområde 112: Ålborg Bugt, østlige del, er beskyttelsen af lysbuget knortegås, sortand og edderfugl. I den faglige rapport fra DMU "Beveringsstatus for fuglearter omfattet af EF-fuglebeskyttelsesdirektivet nr. 462, 2003" er den nationale bevaringsstatus for fuglearterne vurderet. Den nationale bevaringsstatus for sortand er baseret på få oplysninger om bestandens udvikling og er foreløbig vurderet som gunstig. Den nationale bevaringsstatus for lysbuget knortegås er foreløbig vurderet som ugunstig stigende, som følge af at der trods det, at bestanden er vokset gennem de seneste 30 år ikke er sikkerhed for at bestanden ikke vil kunne falde under et kritisk niveau. Den nationale bevaringsstatus for edderfugl er foreløbig vurderet som ugunstigt aftagende, som følge af at bestanden siden 1990 har været faldende. Det overordnede mål for området er, at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter der udgør udpegningsgrundlaget for Natura 2000 området. I de generelle retningslinjer skal det sikres at projekter og aktiviteter ikke skader arter eller lokaliteter på udpegningsgrundlaget. Naturen og miljøet i Kattegat er påvirket af næringsstoffer. Således har både Aalborg Bugt og Mariager Fjord flere gange været ramt af alvorlig iltsvind, hvor bundfaunaen dør. Dette giver en alvorlig forringelse af fødeudbuddet for fugle i området, blandt andet trues edderfuglen generelt af fødemangel, da den overvejende lever af blåmuslinger, som er gået tilbage pga. gentagne iltsvind.

Oplande der helt eller delvist afvander til Ålborg Bugt, østlige del:

- Hevring Bugt

Beregning af projektets påvirkning i berørte kystoplande

For at vurdere projektets andel af den samlede udvaskning fra et givet kystopland, som afvander til et Natura 2000 område beregnes bidraget fra projektet og fra det samlede kystopland.

De faktiske udvaskninger fra oplandene er beregnet fra hhv. dyrket og øvrigt areal. Det dyrkede areal svarer til oplandets samlede registrerede areal i det generelle landbrugsregister, mens det øvrige areal er oplandets resterende

areal. N-udvaskningen for det dyrkede areal er beregnet som en N-nettobalance med værktøjet CTtools. Heri beregnes det potentielle tab af N for hver enkelt mark i oplandet på baggrund af oplysninger om afgrødevalg, jordtype, mængder og typer af tildelt N-gødning, udbytteforhold m.m. ud fra landbrugets registerdata. N-udvaskningen beregnes som differensen mellem N-input og N-output på markniveau. Kvælstofudvaskningen fra det øvrige opland følger standardberegningen i Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold. Reduktionsprocenten er arealvægtet i forhold til reduktionspotentialekortet, som ligger til grund for nitratklasserne i oplandet. Den påvirkning fra projektet som kan tilskrives husdyrgødningen er beregnet som differensen mellem den faktiske udvaskning, Udvasning DE(reel) fra ansøgningsystemet og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlbrug.

Bidrag fra husdyrgødning - Vurdering af påvirkningen fra det konkrete projekt

For hvert kystopland som afvander til sårbare Natura 2000 områder beregnes projektets påvirkning. Til den videre vurdering, beregnes hvor stor en del af den samlede udvaskning fra husdyrbruget som kan tilskrives husdyrgødning. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes som differensen mellem den beregnede udvaskning ved den aktuelle drift (Udvasning DE (reel)) og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlbrug. Det er kun den del af udvaskningen, der stammer fra husdyrgødningen, som indgår i de videre beregninger. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes for den samlede bedrift.

Udvasning ved DE (reel):	40,7 kg N/ha
Udvasningen for et standard-planteavlbrug:	- 40,9 kg N/ha
Påvirkning fra husdyrgødning:	= 0 kg N/ha

Vurdering af kumulativ påvirkning

Kravet om at det konkrete projekt ikke må påvirke et kystopland yderligere, hvor den samlede kvælstofbelastning er stigende, skal opfyldes på bedriftsniveau. Derfor kan der beregnes en maksimal tilladt udvaskning pr. ha for bedriften, som et vægtet gennemsnit af den maksimalt tilladte udvaskning i oplande med stigende husdyrtryk og den maksimalt tilladte udvaskning for de øvrige harmoniarealer. For arealer, hvor der ikke er en kumulativ effekt, må udvaskningen beregnet for de pågældende arealer maksimalt svare til udvaskningen ved maksimalt dyretryk (DEmax). For de arealer, der ligger i et opland, hvor en øget belastning giver en kumulativ effekt, må udvaskningen maksimalt svare til den laveste værdi af udvaskningen fra et planteavlbrug og udvaskningen ved maksimalt dyretryk (DEmax) for de pågældende arealer. Marker som ligger i flere oplande opdeles og regnes med til de respektive oplande.

Beregning:

$$\frac{(\text{Harmoniareal(kystopland med kumulativ effekt)} * \text{Udvasning(DEMax1)} + \text{Harmoniareal(øvrigt)} * \text{Udvasning(DEMax2)})}{\text{Harmoniareal(samlet)}}$$

1. Her bruges den mindste værdi af: "Udvasning som planteavlbrug på udvalgte arealer" eller "Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DEmax) på arealer med krav om udvaskning svarende til et planteavlbrug".
2. Her bruges værdien af: "Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DEmax) på arealer uden krav om udvaskning svarende til et planteavlbrug".

Påvirkning i kystoplande

Vurdering af risikoen for kumulativ effekt, værdierne for den samlede kvælstofpåvirkning og projektets påvirkning i de aktuelle kystoplande er opstillet herunder. For hvert kystopland er det vurderet om projektet overholder de to afskæringskriterier.

	Grund Fjord	Hevring Bugt
Harmoniareal fra ansøgning i opland:	171,54 ha	25,9 ha
Aftaleareal fra ansøgning i opland:	-	-
Dyrket areal i opland:	28894 ha	9975 ha
Øvrigt areal i opland:	10541 ha	10306 ha
Samlet areal i opland:	39436 ha	20281 ha

	Grund Fjord	Hevring Bugt
Vurdering af kumulativ effekt:		
Er der stigende dyretryk?	Ja	Ja
Er der andre kilder som medfører en øget kvælstofbelastning i oplandet?	Nej	Nej
DEmax Øvrige:	0 kgN/ha	0 kgN/ha
DEmax Planteavl:	40,9 kgN/ha	40,9 kgN/ha
DEmax Stigende husdyrtryk:	42,3 kgN/ha	42,3 kgN/ha
Kvælstofbidrag opland:		
Reduktionsprocent:	78 %	51 %
N-bidrag til Natura 2000 fra dyrket areal:	382178 kgN	260553 kgN
N-bidrag til Natura 2000 fra øvrigt areal:	23191 kgN	50500 kgN
N-bidrag til Natura 2000 total:	405370 kgN	311053 kgN
Kvælstofbidrag projekt:		
N-bidrag fra husdyrgødning:	0 kgN/ha	0 kgN/ha
Red. potentiale fra harmoniarealer:	25 %	25 %
N-påvirkning fra harmoniarealer i ansøgning:	0 kgN	0 kgN
N-bidrag fra aftalearealer:	0 kgN/ha	0 kgN/ha
Red. potentiale fra aftalearealer:	0 %	0 %
N-påvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	0 kgN	0 kgN
Samlet N-bidrag:	0 kgN	0 kgN
N-påvirkning i procent fra ansøgt drift:	0 %	0 %
Vægtet maksimal N-udvaskning på bedriften:	40,9 kgN/ha	40,9 kgN/ha
Bedriftens reelle N-udvaskningsniveau (DEreel):	40,7 kgN/ha	40,7 kgN/ha
Opsummering:		
Overholdes afskæringskriterie 1?	Ja	Ja
Overholdes kriterie 2A (5 procent)?	-	-
Overholdes kriterie 2B (1 procent)?	Ja	Ja

	Grund Fjord	Hevring Bugt
Fosforbidrag opland:		
P-bidrag til Natura2000 fra dyrket areal:	5779 kgP	1995 kgP
P-bidrag til Natura2000 fra øvrigt areal:	843 kgP	824 kgP
P-bidrag fra øvrige kilder (bebyggelse):	4335 kgP	1199 kgP
P-bidrag til Natura2000 total:	10957 kgP	4018 kgP
Fosforbidrag projekt:		
Fosforoverskud pr. ha. jf. ansøgning:	10,8 kgP/ha	10,8 kgP/ha
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden:	4,32 %	4,32 %
Worst case påvirkning fra husdyrbruget:	7,41 kgP	1,12 kgP
Worst case fosforoverskud pr.ha aftalearealer:	-	-
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden aftalearealer:	-	-
Worst case fosforpåvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	-	-
Samlet P-Bidrag:	7,41 kgP	1,12 kgP
Påvirkning i % fra ansøgt drift:	0,07 %	0,03 %
Opsummering:		
Overholdes kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor? (5 %)	Ja	Ja
Er det generelle beskyttelsesniveau for fosfor overholdt?	Ja	Ja

Konklusion

En øget påvirkning i kystlandet vil medføre en kumulativ effekt ved øget påvirkning fra det ansøgte projekt. Udvaskningen for de arealer som ligger i oplandet skal derfor være mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug. Udvaskningskravet skal opfyldes på bedriftsniveau. Kravet beregnes derfor som et vægtet gennemsnit for arealer i og udenfor oplande, hvor der er en kumulativ effekt. Det samlede harmoniareal i oplande med kumulativ effekt er 197,44 ha.

Kravet til den arealvægtede udvaskning for bedriften er beregnet til 40,9 kg N pr. ha. Kravet til den gennemsnitlige udvaskning er beregnet samlet for alle kyst- og søoplande, hvor der er krav om en udvaskning svarende til planteavl. Af ansøgningssystemet fremgår at den faktiske udvaskning ved den ansøgte drift er på 40,7 kg N pr. ha.

Afskæringskriterie 1 er overholdt da den faktiske udvaskning fra det ansøgte projekt er mindre end eller lig med det beregnede krav til den arealvægtede udvaskningen for bedriften.

I de aktuelle kystoplande overholder projektet afskæringskriteriet for hvor meget kvælstof projektet må bidrage med af den samlede påvirkning.

Det generelle fosforkrav som er beregnet i ansøgningssystemet er overholdt.

Ansøgningens udbringningsarealer er beliggende inden for oplande til Natura 2000 vandområder, der er overbelastede med fosfor. Da kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor er overholdt, giver projektet ikke anledning til en forværring af tilstanden i Natura 2000 områderne.

Projektet opfylder krav til udvaskning af fosfor. Det ansøgte projekt kan på baggrund af de oplysninger og tiltag der fremgår af ansøgningen godkendes i forhold til fosfor.

Der er ingen harmoniarealer inden for 20 meter til vandløb og søer, som medfører restriktioner for udbringning af husdyrgødning på harmoniarealerne.

Der er i ansøgningen ikke angivet arealer i andre kommuner.

Der er i ansøgningen ikke indtegnet aftale-arealer.

Bilag 8: Habitatvurdering - Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevand (Søer)

Rapport: Arealvurdering husdyrgodkendelse, År: 2015,

ConTerra ApS

Sageinformation:

Skema ID: 71017 Sagsnr: 14/20381
Ansøger navn: Christian Greve
Ejendommens adr.: Bondhøjvej 21
Ejendommens postnr: 8950 By: Ørsted
Kommentar:

Habitatvurdering - Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Søer)

I Danmark er der udpeget en række internationale naturområder. Områderne betegnes samlet Natura 2000 områder og består af Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder, samt Ramsarområder der ligeledes er udpegede som fuglebeskyttelsesområder. Blandt de meget sårbare vandområder omfatter Natura 2000-typerne også søer. Ifølge miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold kan visse næringsstoffattige søer være omfattet af et afskæringskriterie, der skal sikre at ændringer ikke påvirker søerne negativt ved godkendelse af husdyrbrug. Dette gælder naturtyperne: 3160 Brunvandede søer og vandhuller, 3150 Naturligt næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransålealger, 3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden og 3110 Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer).

I vurderingen af om et konkret projekt påvirker et Natura 2000 område skal det sikres, at der samlet set ikke sker en negativ påvirkning fra husdyrholdene i området, og at projektet i sig selv ikke har en negativ påvirkning. Vurderingen følger miljøstyrelsens afskæringskriterie for, hvornår et projekt påvirker et Natura 2000 område negativt.

Vurdering af husdyrholdet på oplandsniveau i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 1

Det er en vigtig forudsætning for beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den samlede husdyrproduktion i Danmark ikke forventes at stige. Da udviklingen i husdyrholdet ikke er ensartet i hele landet, skal udviklingen vurderes i de aktuelle søoplunde som påvirkes af projektet. Udviklingen i dyreholdet ses fra 2007, som er udgangsåret for den baseline, der er fastlagt for udarbejdelse af vandplanerne. Vurderingen af påvirkning fra projektet i kumulation med andre projekter afhænger af udviklingen i det samlede dyrehold i de søoplunde, hvor harmoniarealerne er placeret. Hvis dyretrykket er faldende i et søoplund, og der ikke er andre kilder, som medfører at den samlede kvælstofpåvirkning øges, kan det konkluderes, at der ikke vil være en kumulativ effekt fra det ansøgte projekt sammenholdt med den øvrige kvælstofpåvirkning i oplandet. Hvis dyreholdet er steget mere end 1% (jf. Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014), eller andre forhold gør, at den samlede kvælstofbelastning er stigende, så vil en yderligere påvirkning medføre en kumulativ effekt. Projektet vil derfor kun kunne godkendes, hvis Natura 2000 søområdet ikke påvirkes af den ansøgte produktion. Er udvaskningen fra harmoniarealerne i søoplundene til Natura 2000 søområder, mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlslund antages det, at projektet ikke påvirker kvælstofbelastningen af Natura 2000 søområdet (jf. MKN-130-00166 af 3. november 2010). Kravet til udvaskningen beregnes i praksis som et vægtet gennemsnit mellem udvaskningskravet for arealer i søoplunde med stigende dyretryk og arealet i øvrige oplunde. Marker som ligger i flere oplunde opdeles og regnes med til de respektive oplunde. Jf. miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold er der større usikkerheder i CHR-dataene for små områder med få antal dyreenheder. For oplunde der er mindre end 1.000 ha anvendes oplandets markbalance til at vurdere, om dyretrykket er stigende i et oplund, mens CHR data anvendes i oplunde, der er større end 1.000 ha. De anvendte CHR data er fra 2014 mens data til markbalancen fra gødningsregnskabet er fra 2013.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 2B

Ud fra en analyse udarbejdet af DMU har Miljøstyrelsen fastsat afskæringskriterier for, hvor stor en andel af den samlede nitratudvaskning, et enkelt husdyrbrug må bidrage med i et søoplund, uden projektet medfører en skadevirkning på Natura 2000 søområdet. Søer kan karakteriseres som lukkede bassiner med ringe vandudskiftning eller som vandområder der er meget lidt eutroferede og betragtes derfor som meget sårbare recipienter.

Da Natura 2000 naturtyperne 3160,3150,3140,3130 og 3110 karakteriseres som meget sårbare recipienter, vurderes projektet, efter afskæringskriterie 2B. Nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion skal således være mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle oplund, hvor projektet agtes gennemført, hvis projektet skal godkendes.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til fosfor

Ifølge husdyrgodkendelsesloven skal det undersøges om beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet er overholdt. Herefter vurderes om der er grundlag for skærpelse efter kriterierne i husdyrbekendtgørelsens bilag 4. Vurderingen af grundlaget for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere, målrettede vilkår, i forhold til fosfor, baseres på en vurdering af "Worst Case" situationen. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes på nuværende tidspunkt at være 1 kg P/ha. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha og i landbrugsjorden ophobes i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm. Der stilles krav om skærpelse af beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor, hvis fosforforøgelsen i forhold til udgangspunktet (2.000 kg P/ha) stiger med mere end 5 pct. over en 8-årig periode. Endvidere vurderes landskabets betydning for de pågældende arealers overfladeafstrømning med fosfor til søer. Der

Konklusion

I den konkrete ansøgning er der ingen udbringningsarealer beliggende indenfor søplande til Natura2000 søområder, af søtyperne: 3160 Brunvandede søer og vandhuller, 3150 Naturligt næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransålealger, 3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden, 3110 Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer).

Projektet kan derfor ikke påvirke disse søtyper og projektet kan godkendes ud fra de oplysninger, der fremgår af ansøgningen.

Der er i ansøgningen ikke angivet arealer i andre kommuner.

Der er i ansøgningen ikke indtegnet aftale-arealer.

Bilag 9: Habitatvurdering - Nitratudvaskning fra aftalearealer Tårupvej 15 til overfladevand (Kyst)

Rapport: Arealvurdering husdyrgodkendelse, År: 2015,

ConTerra ApS

Sagsinformation:

Skema ID: 78290 Sagsnr: 14/20381

Ansøger navn: Fiktivt skema

Ejendommens adr.: Tårupvej 15

Ejendommens postnr: 8963 By: Auning

Kommentar:

Beregning af nitratudvaskning til overfladevand ved 56 sædskifte på aftalearealerne tilhørende Tårupvej 15.

Habitatvurdering - Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevand (Kyst)

I Danmark er der udpeget en række internationale naturområder. Områderne betegnes samlet Natura 2000 områder og består af Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder. Dele af fuglebeskyttelsesområderne er tillige udpeget som Ramsarområder. Mange Natura 2000 områder er placeret i kystområder og 85 procent af det danske landareal afvander til Natura 2000. Ved godkendelse af et husdyrbrug skal det sikres at ændringen ikke påvirker Natura 2000 området negativt. Ved vurderingen af om et konkret projekt påvirker et Natura 2000 område skal det sikres, at der samlet set ikke sker en negativ påvirkning fra husdyrholdene i området, og at projektet i sig selv ikke har en negativ påvirkning. Efterfølgende vurderes det, hvordan det ansøgte projekt påvirker Natura 2000 områderne med kvælstof ved afstrømning fra harmoniarealerne. Vurderingen følger Miljøstyrelsens vejledning og Miljø- og Naturklagenævnes praksis fra den principielle afgørelse MKN-130-00166 af 3. november 2010 og Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014. Husdyrbruget regulerer alene den del af udvaskningen, som kan tilskrives husdyrgødningen. Den øvrige udvaskning bliver ikke reguleret via husdyrbruget.

Vurdering af husdyrholdet på oplandsniveau i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 1

Det er en vigtig forudsætning for beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den samlede husdyrproduktion i Danmark ikke forventes at stige. Da udviklingen i husdyrholdet ikke er ensartet i hele landet, skal udviklingen vurderes i de kystoplande som påvirkes af projektet. Udviklingen i dyreholdet ses fra 2007, som er udgangspunktet for den baseline, der er fastlagt for udarbejdelse af vandplanerne. Vurderingen af påvirkning fra projektet i kumulation med andre projekter afhænger af udviklingen i det samlede dyrehold i de kystoplande, hvor anlæget er placeret. Jf. miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold er der større usikkerheder i CHR-dataene for små områder med få antal dyreenheder. For oplande der er mindre end 1.000 ha anvendes oplandets markbalance til at vurdere, om dyretrykket er stigende i et opland, mens CHR data anvendes i oplande, der er større end 1.000 ha. De anvendte CHR data er fra 2014 mens data til markbalancen fra gødningsregnskabet er fra 2013. Hvis dyretrykket er faldende i et kystopland, og der ikke er andre kilder, som medfører at den samlede kvælstofpåvirkning øges, kan det konkluderes, at der ikke vil være en kumulativ effekt fra det ansøgte projekt sammenholdt med den øvrige kvælstofpåvirkning i oplandet. Hvis dyreholdet er steget mere end 1% (jf. Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014), eller andre forhold gør, at den samlede kvælstofbelastning er stigende, så vil en yderligere påvirkning medføre en kumulativ effekt. Projektet vil derfor kun kunne godkendes, hvis Natura 2000 området ikke påvirkes af den ansøgte produktion. Er udvaskningen fra harmoniarealerne i kystoplandene til Natura 2000 områder, mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug antages det, at projektet ikke påvirker kvælstofbelastningen af Natura 2000 området. (jf. MKN-130-00166 af 3. november 2010). Kravet til udvaskningen beregnes i praksis som et vægtet gennemsnit mellem udvaskningskravet for arealer i kystoplande med stigende dyretryk og arealet i øvrige oplande. Marker som ligger i flere oplande opdeles og regnes med til de respektive oplande.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til kvælstof, afskæringskriterier 2A og 2B

Ud fra en analyse udarbejdet af DMU har Miljøstyrelsen fastsat afskæringskriterier for, hvor stor en andel af den samlede nitratudvaskning, et enkelt husdyrbrug må bidrage i et kystopland, uden projektet medfører skadevirkning fra på Natura 2000 området. Natura 2000 områder, der kan karakteriseres som lukkede bassiner med ringe vandudskiftning eller et vandområde som er meget lidt eutrofieret betragtes som meget sårbare. Øvrige Natura 2000 områder betragtes som sårbare. Kystområder uden for Natura 2000 betragtes ikke som sårbare. Opdelingen følger Miljøstyrelsens sårbarhedskortlægning. Afhængig af sårbarhed anvendes følgende afskæringskriterier for Natura 2000 områder.

Pkt. 2A sårbare recipienter: Projektet kan kun godkendes, hvis nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle kystopland.

Pkt. 2B meget sårbare recipienter: Projektet kan kun godkendes, hvis nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle opland.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til fosfor

Ifølge husdyrgodkendelsesloven skal det undersøges om beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet er overholdt. Herefter vurderes om der er grundlag for skærpelse efter kriterierne i husdyrbekendtgørelsens bilag 4. Vurderingen af grundlaget for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere, målrettede vilkår, i forhold til fosfor, baseres på en vurdering af "Worst Case" situationen. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes på nuværende tidspunkt at være 1 kg P/ha. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha og i landbrugsjorden ophobes i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm. Der stilles krav om skærpelse af beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor, hvis fosforforøgelsen i forhold til udgangspunktet (2.000 kg P/ha) stiger med mere end 5 pct. over en 8-årig periode.

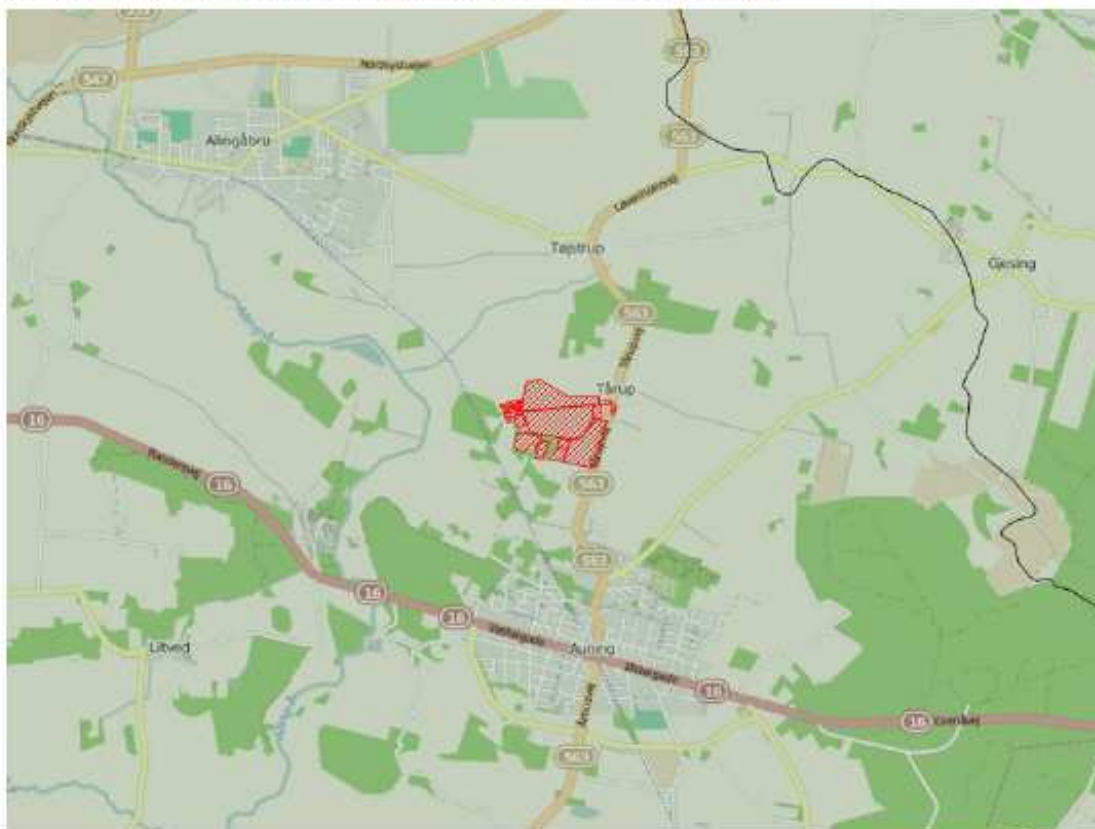
Endvidere vurderes landskabets betydning for de pågældende arealers overfladeafstrømning med fosfor til søer. Der laves en vurdering på baggrund af om udbringningsarealerne er indenfor en 20 meters afstand til en sø og/eller bedriftens udbringningsarealer har en hældning på mere end 6 grader.

Ansøgning:

Af ansøgningen fremgår et samlet harmoniareal på 31,3 ha, og en udvaskningen i ansøgt drift på 55,4 kg N/ha. Den maksimalt tilladte udvaskning for den konkrete ansøgning, DE(max) er beregnet til 62,4 kg N/ha. For de samlede harmoniarealer er det beregnet at udvaskningen ved planteavl er 56,9 kg N/ha.

I den konkrete ansøgning er der 31,33 ha udbringningsarealer beliggende indenfor oplande til Natura2000 vandområder, der er overbelastede med fosfor.

Af ansøgningen fremgår, at der i ansøgt drift er et fosfor overskud på 12,5 kgP/ha/år.

Legende:	
	Oplande til meget sårbare og fosforbelastede Natura2000 områder
	Oplande til sårbare Natura2000 områder.
	Oplande til ikke sårbare områder.
	Kystoplands grænse.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Natura 2000 områder

I det følgende beskrives de Natura 2000 områder, der potentielt kan påvirkes af ansøgte projekt.

Beregning af projektets påvirkning i berørte kystoplande

For at vurdere projektets andel af den samlede udvaskning fra et givet kystopland, som afvander til et Natura 2000 område beregnes bidraget fra projektet og fra det samlede kystopland.

De faktiske udvaskninger fra oplandene er beregnet fra hhv. dyrket og øvrigt areal. Det dyrkede areal svarer til oplandets samlede registrerede areal i det generelle landbrugsregister, mens det øvrige areal er oplandets resterende areal. N-udvaskningen for det dyrkede areal er beregnet som en N-nettobalance med værktøjet CTtools. Heri beregnes det potentielle tab af N for hver enkelt mark i oplandet på baggrund af oplysninger om afgrødevalg, jordtype, mængder og typer af tildelt N-gødning, udbytteforhold m.m. ud fra landbrugets registerdata. N-udvaskningen beregnes som differencen mellem N-input og N-output på markniveau. Kvælstofudvaskningen fra det øvrige opland følger standardberegningen i Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold. Reduktionsprocenten er arealvægtet i forhold til reduktionspotentialekortet, som ligger til grund for nitratklasserne i oplandet. Den påvirkning fra projektet som kan tilskrives husdyrgødningen er beregnet som differencen mellem den faktiske udvaskning, Udvasning DE(reel) fra ansøgningsystemet og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlbrug.

Bidrag fra husdyrgødning - Vurdering af påvirkningen fra det konkrete projekt

For hvert kystopland som afvander til sårbare Natura 2000 områder beregnes projektets påvirkning. Til den videre vurdering, beregnes hvor stor en del af den samlede udvaskning fra husdyrbruget som kan tilskrives husdyrgødning. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes som differencen mellem den beregnede udvaskning ved den aktuelle drift (Udvasning DE (reel)) og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlbrug. Det er kun den del af udvaskningen, der stammer fra husdyrgødningen, som indgår i de videre beregninger. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes for den samlede drift.

Udvasning ved DE (reel):	55,4 kg N/ha
Udvasningen for et standard-planteavlbrug:	- 56,9 kg N/ha
Påvirkning fra husdyrgødning:	= 0 kg N/ha

Vurdering af kumulativ påvirkning

Kravet om at det konkrete projekt ikke må påvirke et kystopland yderligere, hvor den samlede kvælstofbelastning er stigende, skal opfyldes på bedriftsniveau. Derfor kan der beregnes en maksimal tilladt udvaskning pr. ha for bedriften, som et vægtet gennemsnit af den maksimalt tilladte udvaskning i oplande med stigende husdyrtryk og den maksimalt tilladte udvaskning for de øvrige harmoniarealer. For arealer, hvor der ikke er en kumulativ effekt, må udvaskningen beregnet for de pågældende arealer maksimalt svare til udvaskningen ved maksimalt dyretryk (DEmax). For de arealer, der ligger i et opland, hvor en øget belastning giver en kumulativ effekt, må udvaskningen maksimalt svare til den laveste værdi af udvaskningen fra et planteavlbrug og udvaskningen ved maksimalt dyretryk (DEmax) for de pågældende arealer. Marker som ligger i flere oplande opdeles og regnes med til de respektive oplande.

Beregning:

$$\frac{(\text{Harmoniareal}(\text{kystopland med kumulativ effekt}) * \text{Udvasning}(\text{DEmax1}) + \text{Harmoniareal}(\text{øvrigt}) * \text{Udvasning}(\text{DEmax2}))}{\text{Harmoniareal}(\text{samlet})}$$

1. Her bruges den mindste værdi af: "Udvasning som planteavlbrug på udvalgte arealer" eller "Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DEmax) på arealer med krav om udvaskning svarende til et planteavlbrug".
2. Her bruges værdien af: "Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DEmax) på arealer uden krav om udvaskning svarende til et planteavlbrug".

Påvirkning i kystoplande

Vurdering af risikoen for kumulativ effekt, værdierne for den samlede kvælstofpåvirkning og projektets påvirkning i de aktuelle kystoplande er opstillet herunder. For hvert kystopland er det vurderet om projektet overholder de to afskæringskriterier.

	Grund Fjord
Harmoniareal fra ansøgning i opland:	31,33 ha
Aftaleareal fra ansøgning i opland:	-
Dyrket areal i opland:	28894 ha
Øvrigt areal i opland:	10541 ha
Samlet areal i opland:	39436 ha

	Grund Fjord
Vurdering af kumulativ effekt:	
Er der stigende dyretryk?	Ja
Er der andre kilder som medfører en øget kvælstofbelastning i oplandet?	Nej
DE _{max} Øvrige:	0 kgN/ha
DE _{max} Planteavl:	56,9 kgN/ha
DE _{max} Stigende husdyrtryk:	62,4 kgN/ha
Kvælstofbidrag opland:	
Reduktionsprocent:	78 %
N-bidrag til Natura 2000 fra dyrket areal:	382178 kgN
N-bidrag til Natura 2000 fra øvrigt areal:	23191 kgN
N-bidrag til Natura 2000 total:	405370 kgN
Kvælstofbidrag projekt:	
N-bidrag fra husdyrgødning:	0 kgN/ha
Red. potentiale fra harmoniarealer:	88 %
N-påvirkning fra harmoniarealer i ansøgning:	0 kgN
N-bidrag fra aftalearealer:	0 kgN/ha
Red. potentiale fra aftalearealer:	0 %
N-påvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	0 kgN
Samlet N-bidrag:	0 kgN
N-påvirkning i procent fra ansøgt drift:	0 %
Vægtet maksimal N-udvaskning på bedriften:	57 kgN/ha
Bedriftens reelle N-udvaskningsniveau (DE _{reel}):	55,4 kgN/ha
Opsummering:	
Overholdes afskæringskriterie 1?	Ja
Overholdes kriterie 2A (5 procent)?	-
Overholdes kriterie 2B (1 procent)?	Ja

	Grund Fjord
Fosforbidrag opland:	
P-bidrag til Natura2000 fra dyrket areal:	5779 kgP
P-bidrag til Natura2000 fra øvrigt areal:	843 kgP
P-bidrag fra øvrige kilder (bebyggelse):	4335 kgP
P-bidrag til Natura2000 total:	10957 kgP
Fosforbidrag projekt:	
Fosforoverskud pr. ha. jf. ansøgning:	12,5 kgP/ha
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden:	5 %
Worst case påvirkning fra husdyrbruget:	1,57 kgP
Worst case fosforoverskud pr.ha aftalearealer:	-
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden aftalearealer:	-
Worst case fosforpåvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	-
Samlet P-Bidrag:	1,57 kgP
Påvirkning i % fra ansøgt drift:	0,01 %
Opsummering:	
Overholdes kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor? (5 %)	Ja
Er det generelle beskyttelsesniveau for fosfor overholdt?	Ja

Konklusion

En øget påvirkning i kystoplandet vil medføre en kumulativ effekt ved øget påvirkning fra det ansøgte projekt. Udvaskningen for de arealer som ligger i oplandet skal derfor være mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlslsbrug. Udvaskningskravet skal opfyldes på bedriftsniveau. Kravet beregnes derfor som et vægtet gennemsnit for arealer i og udenfor oplande, hvor der er en kumulativ effekt. Det samlede harmoniareal i oplande med kumulativ effekt er 31,33 ha.

Kravet til den arealvægtede udvaskning for bedriften er beregnet til 57 kg N pr. ha. Af ansøgningssystemet fremgår at den faktiske udvaskning ved den ansøgte drift er på 55,4 kg N pr. ha.

Afskæringskriterie 1 er overholdt da den faktiske udvaskning fra det ansøgte projekt er mindre end eller lig med det beregnede krav til den arealvægtede udvaskningen for bedriften.

I de aktuelle kystoplande overholder projektet afskæringskriteriet for hvor meget kvælstof projektet må bidrage med af den samlede påvirkning.

Det generelle fosforkrav som er beregnet i ansøgningssystemet er overholdt.

Ansøgningens udbringningsarealer er beliggende inden for oplande til Natura 2000 vandområder, der er overbelastede med fosfor. Da kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor er overholdt, giver projektet ikke anledning til en forværring af tilstanden i Natura 2000 områderne.

Projektet opfylder krav til udvaskning af fosfor. Det ansøgte projekt kan på baggrund af de oplysninger og tiltag der fremgår af ansøgningen godkendes i forhold til fosfor.

Der er ingen harmoniarealer inden for 20 meter til vandløb og søer, som medfører restriktioner for udbringning af husdyrgødning på harmoniarealerne.

Der er i ansøgningen ikke angivet arealer i andre kommuner.

Der er i ansøgningen ikke indtegnet aftale-arealer.

Bilag 10: Klagevejledning

Afgørelsen kan i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug påklages skriftligt til Natur- og Miljøklagenævnet af adressaten, Miljøministeren og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt.

Når du klager, skal du betale et gebyr på 500 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.